Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 42 (1542) ♦ П'ятниця, 7 березня 1997 року ♦ Ціна договірна

Моя любове, ти, як Бог!

Дм. Павличко

109 гарячих поцілунків...

Усій прекрасній половині працівників «Голосу України», а також прекрасній половині читачів Вашої газети найсердечніші привітання і 109 гарячих поцілунків до свята 8-го Березня від чоловічого складу **Української антарктичної експедиції.**

Пройшовши половину земної кулі і діставшись краю Землі, ми ще раз переконалися: ви, наші милі, любі, бажані, кохані, лагідні, добрі, працьовиті, турботливі і завжди прекрасні — наш найдорожчий скарб у житті і найбільше багатство України. Будьте завжди прекрасні і квітуйте, як наша українська весна!

В. Бібік, О. Суворов, М. Колодко, Ю. Попов, В. Усенко, В. Округін.

9 березня 1814 року народився Тарас Шевченко

У своїй хаті своя правда...

(Матеріали, присвячені Тарасові Шевченку, читайте на 3-й та 11-й сторінках газети).

Аристократка духу,
або Притча про незнищенність таланту

У її батька на початку нинішнього століття забрали прізвище, зробивши із Семиконя — Семикіна. А від неї самої, художниці Людмили Миколаївни Семикіної, вже після короткочасної хрущовської «відлиги» захотіли забрати більше, значно більше — душу. Не віддала. Не розміняла на жодні привілеї і подачки. Тому і залишилася Художником, яким гордиться Україна. Цими днями творчість Людмили Семикіної пошановано Шевченківською премією.

На знімку: Людмила Миколаївна Семикіна у своїй квартирі-майстерні.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

(Продовження — на 6-й стор.).

Пам'ятаємо про минуле, думаємо про майбутнє

У Швейцарії з офіційним візитом перебуває делегація Верховної Ради України на чолі з першим заступником голови українського парламенту Олександром Ткаченком. Символічно, що програма її перебування розпочалась з присутності на спільному засіданні обох палат парламенту Швейцарії, на якому президент країни зробив глибокий аналіз історичної ролі швейцарського нейтралітету під час другої світової війни, моральної відповідальності Конфедерації перед жертвами гітлерівського режиму. У привітаннях, з якими звернулися до нашої делегації голови обох палат, під час зустрічей з колегами-парламентаріями високо оцінений внесок України у перемогу над нацизмом, відзначені великі втрати її народу під час війни, в тому числі й доля мільйонів депортованих на примусові роботи до Німеччини.

У ході змістовних переговорів делегацій парламентаріїв обох країн, під час яких відбувся зацікавлений обмін досвідом та інформацією в галузі державотворення, місцевого самоврядування, організації банківсько-фінансової системи та регулювання економіки, визначені напрями дальшого розвитку міжпарламентських зв'язків, які мають ефективно доповнити динамічні українсько-швейцарські відносини в інших сферах.

У роботі делегації бере участь посол України у Швейцарії Олександр Сліпченко.

Підсумують і сплануують

Учора розпочалися дводенні переговори між Прем'єр-міністром України Павлом Лазаренком і Головою уряду Словацької Республіки Владіміром Мечіаром. Керівники урядів обговорять стан реалізації домовленостей, досягнутих під час їхньої зустрічі у січні 1996 року, визначать завдання подальшого поглиблення торговельно-економічного співробітництва між Україною та Словаччиною.

Січнева зарплата — кращий подарунок

Обласна влада на Донеччині зробила напередодні жіночого свята освітянам Горлівки приємний сюрприз — виплатила заробітну плату за січень.

За словами заступника начальника Донецького обласного управління освіти Володимира Скарги, оскільки йдеться про реальне погашення заборгованості по заробітній платі, горлівські педагоги вирішили припинити страйк, який тривав з 20 лютого. Отже, влада в особі чоловіків подарувала вчителям в особі жінок заробітну плату, а у відповідь одержала подарунок у вигляді шкільного дзвоника. Таким чином, це перша бартерна угода, яка піде на користь не лише дорослим, а й дітям.

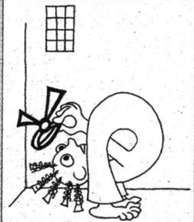
Дошка пошани

«А во лбу звезда горит...»

Будинок для божевільних. Палата «Бонапартів». Сеня —у бігуді, дістає з-під ліжка нічний горщик і про себе шепоче: «Піде замість каструлі»...

— Сеню, куди це ти чепуришся? — цікавиться лікар.

Дошка закінчується на 4-й стор.

Офіційно

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про присвоєння почесних звань України

За активну участь у законотворчій роботі та з нагоди Міжнародного жіночого дня 8 Березня присвоїти почесні звання:

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ЕКОНОМІСТ УКРАЇНИ»

КРАНДАКОВІЙ Олені Василівні — народному депутатові України

КУЖЕЛЬ Олександрі Володимирівні — народному депутатові України

РАДЧЕНКО Галині Федорівні — народному депутатові України

СЕМЕНЮК Валентині Петрівні — народному депутатові України

ШУЛЕЖКО Марії Яківні — народному депутатові України

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ЮРИСТ УКРАЇНИ»

КАРПАЧОВІЙ Ніні Іванівні — народному депутатові України

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ВЧИТЕЛЬ УКРАЇНИ»

САМОЙЛИК Катерині Семенівні — народному депутатові України

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ПРАЦІВНИК НАРОДНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ»

ПАСЕЧНІЙ Людмилі Яківні — народному депутатові України

ПШЕНИЧНІЙ Ользі Миколаївні — народному депутатові України

ШТЕПІ Наталії Петрівні — народному депутатові України

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ПРАЦІВНИК ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ»

ГРИГОРОВИЧ Лілії Степанівні — народному депутатові України

МАРКОВСЬКІЙ Ніні Степанівні — народному депутатові України.

**Президент України
Л. КУЧМА.**

м. Київ,
5 березня 1997 року.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про нагородження відзнакою Президента України – орденом «За заслуги»

За активну участь у законотворчій роботі та з нагоди Міжнародного жіночого дня 8 Березня **постановляю:**

нагородити відзнакою Президента України — орденом «За заслуги» III ступеня народного депутата ЗАВАЛЕВСЬКУ Валентину Олександрівну.

**Президент України
Л. КУЧМА.**

м. Київ,
5 березня 1997 року.

Партії супроти «жирних котів»

Парламентська хроніка

Вечірнє засідання 5 березня

В обговоренні нового законопроекту «Про вибори народних депутатів» доповідач, голова тимчасової спеціальної комісії з доопрацювання проекту закону Валерій Мішура звернув увагу на правові підстави роботи комісії, а також розповів про хід роботи над ним. Це було спричинено насамперед тим, що жоден із 6 законопроектів, запропонованих сесійному залу, не набрав необхідної кількості голосів. Водночас комісія, на думку Валерія Мішури, прагнула спростити процедуру виборів, аби максимально структуризувати майбутній склад Верховної Ради і запобігти невиправданій витраті бюджетних коштів під час проведення виборів.

Із доповіддю щодо альтернативного законопроекту про вибори виступив лідер депутатської групи «Реформи» Сергій Соболєв. Він запропонував зберегти мажоритарну систему виборів, але істотно відкоригувавши чинний закон. На його думку, змішана система виборів не сприяє становленню партій, а лише руйнує їх: постає проблема потрапляння до центрального партійного списку, що може врешті розколоти політичну організацію. При цьому він посилався на досвід сусідніх країн, Польщі зокрема.

Водночас автор альтернативного законопроекту пропонує зберегти двотуровість виборів, а також поріг явки виборців у першому турі — 20 відсотків.

Однак, як показала дискусія, більшість промовців закликала голосувати за редакцію законопроекту, запропонованого тимчасовою спеціальною комісією. Один з головних аргументів — чинний закон, як висловився Віталій Шевченко, «не здатний забезпечити формування дієспроможної і політично відповідальної за свої дії влади».

Цю точку зору підтримали і деякі інші депутати. Так, Іван Заєць та Євген Мармазов вважають, що мажоритарна система на користь винятково «жирним котам», які «скуповували» голоси виборців за кілька кілограмів крупи чи цукру.

Водночас Вадим Гетьман вважає, що в українському суспільстві не існує потужних політичних сил, а виборці ще не здатні визначити, яким партіям віддати перевагу. У цьому, на його думку, криється «небезпека зміни політичної орієнтації України щодо соціалістичного вибору». Він також послався на досвід Росії, де «вибори за змішаною системою не призвели до структурних змін у палатах російського парламенту, а за дії коаліційного уряду, де поряд з Віктором Черномирдіним працює комуніст Аман Тулеєв, їхні партії не несуть ніякої відповідальності».

Депутат Іван Попеску наполягав на праві об'єднань національних меншин, а також громадських організацій висувати своїх кандидатів до парламенту.

Проте Олександр Лавринович, Михайло Ратушний, Михайло Чечетов та Павло Мовчан закликали ухвалити запропонований законопроект у першому читанні.

Підбиваючи підсумки дискусії, Голова Верховної Ради Олександр Мороз у своєму виступі зазначив, що «цей закон, який ми будемо приймати, — крок до політичного структурування суспільства». І хоча, зауважив Олександр Олександрович, поки що «не вдасться зробити, щоб була політична сила і більшість у парламенті, яка брала б на себе відповідальність, але то шлях, що веде до цього». Він звернувся до депутатів з пропозицією ухвалити проект узгоджувальної комісії у першому читанні, а через тиждень розпочати друге читання законопроекту.

Як і прогнозувалося, перші три голосування результату не дали. Якщо у першому випадку за законопроект проголосувало 223 депутати, то з кожним наступним разом кількість його прихильників зменшувалася. Однак і законопроект Сергія Соболева набрав усього 137 голосів. І тоді, на прохання депутатів, голосування пройшло в поіменному режимі. Отож все-таки 232 депутати проголосували за прийняття законопроекту комісії Валерія Мішури в першому читанні.

Та це не означає, що подальше проходження законопроекту буде легке — значна кількість депутатів усе-таки спробує заблокувати роботу над ним. Про це відверто йшлося в кулуарах після закінчення сесійного дня.

Проект закону «Про внесення доповнень до Декрету Кабінету міністрів «Про державне мито» було прийнято без обговорення.

Володимир КОРОЛЮК.

Житло — не манна небесна

Ранкове і денне засідання 6 березня

Перехід від безплатного одержання житла громадянами України, як це було раніше, до оренди його, купівлі чи звездення приватного — така ідеологія проекту Житлового кодексу України, що його представив голова Держжитлокомунгоспу України Георгій Онищук. Щоправда, сказав доповідач, держава поряд з цим будуватиме житло соціального призначення. Його надаватимуть тим людям, котрі потребують соціального захисту. Однак таке житло не підлягатиме приватизації, здаванню в суборенду чи в піднаймання.

Усім іншим категоріям населення держава сприятиме у будівництві власного житла — через пільгові кредити, податкову систему тощо.

Новий Житловий кодекс змінює порядок обліку громадян, що потребують поліпшення житла. Відтепер люди, які забезпечуватимуться квартирами за рахунок держави, перебуватимуть на обліку в органах державної влади тільки за місцем проживання. Решта — за місцем основної роботи.

Не буде й ордерів. Підставою для заселення квартири слугуватиме договір про оренду житла, а для приватних забудовників — документ, що засвідчує їхнє право на це житло. А ті, хто уже уклав угоди про наймання помешкання (за колишніми ордерами), житимуть за старими законами. Доти, доки не відбудеться заміна основного наймача.

І ще одне. Якщо житло для своїх працівників зводитиме завод чи організація, самі трудові колективи визначатимуть, кому і в якій послідовності надавати помешкання.

Більш жорсткі будуть і дії згідно з проектом нового Житлового кодексу щодо тих, хто не платить за помешкання. Якщо без поважних причин власник квартири чи будинку протягом шести місяців не сплачує відповідних коштів, його буде виселено. При цьому залишається система доплат і субсидій, яка діє нині в Україні.

Народні депутати неоднозначно поставилися до проекту нового Житлового кодексу. Після доповіді та співдоповіді, з якою виступив голова Комісії Верховної Ради з питань базових галузей та соціально-економічного розвитку регіонів Валерій Череп, у своїх виступах вони різко критикували поданий документ. Зокрема, наголошували на тому, що за нинішнього становища, коли переважна більшість громадян одержує мізерну зарплату, лише одиниці чесних трудівників матимуть змогу самостійно зводити чи купувати житло. А що робити решті?

Викликала заперечення і теза доповідача про стовідсоткову оплату за житлово-комунальні послуги. Бо таку суму вносити вже нині не під силу переважній більшості громадян.

До порядку денного внесено також розгляд проекту закону «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів». Як заявив Голова Верховної Ради України Олександр Мороз, це треба зробити невідкладно, бо без його прийняття припинять вихід окремих видань, які нині зосталися зі своїми проблемами віч-на-віч.

Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

Проект Житлового кодексу України відправлено на доопрацювання з урахуванням пропозицій і доповнень. У повторному першому читанні документ мають розглянути протягом місяця.

Парламент не ухвалив рішення і щодо проектів законів «Про призупинення спаду сільськогосподарського виробництва та продовольчого забезпечення країни» і «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про пріоритетність соціального розвитку села й агропромислового комплексу в народному господарстві».

Наприкінці денного засідання народні депутати проголосували за нову редакцію статті 52 Закону України «Про вибори народних депутатів України». Згідно з нею знято заборону на внесення змін і доповнень до нього за рік до виборів народних депутатів України.

Василь ТУГЛУК.

У погоджувальних комісіях

Готові до пленарного розгляду

Тимчасова спеціальна комісія з доопрацювання законопроектів «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про місцеві державні адміністрації» 5 березня завершила роботу.

Заступник Голови Верховної Ради України Віктор Мусіяка, якому було доручено координувати діяльність комісії, сказав:

— Працювали дружно, напружено. З усіх норм, що викликали суміви, в основному досягли конструктивної згоди. В ході доопрацювання документи набули більшої довершеності та відповідності конституційним вимогам. Вони тісніше узгоджені між собою.

Прийнято рішення рекомендувати обидва законопроекти до пленарного розгляду Верховною Радою в другому читанні.

Завершили перше читання

5 березня у погоджувальній групі з податкових законопроектів завершено перше читання запропонованого урядом проекту закону «Про внесення змін і доповнень до деяких законодавчих актів». Ним ставиться за мету привести чинне законодавство (близько сімдесяти документів) у відповідність з опрацьованими групою, а частково вже й розглянутими на Верховній Раді в першому читанні, податковими законопроектами базового характеру.

Народні депутати зобов'язали авторів-розробників узагальнити підсумки попереднього розгляду проекту закону, виробити пропозиції замість відхилених і підготувати текст до другого читання в комісії.

**Прес-служба
Верховної Ради України.**

Постать, яка об'єднує націю

Народні депутати України про Т. Шевченка

Віталій МАСОЛ:

– Я не підтримую нинішньої тенденції безконтрольного спорудження монументів авторові «Кобзаря». Так уже було з В. Леніним.

Безперечно, Т. Шевченко належить до видатних людей свого часу, бо він вів невтомну боротьбу за кращу долю свого народу. Я з надзвичайною повагою ставлюсь до його імені. У моїй домашній бібліотеці — чимало творів Т. Шевченка. З любов'ю їх перечитую.

Хочеться, щоб і тепер у нашій літературі був поет Шевченкового рівня. Але поки що сучасні письменники більше займаються політикою. От і в парламенті вони часто виступають у дискусіях на теми, далекі від літературних проблем. Вільно говорять про енергетику, промисловість тощо. І мені хочеться сказати їм: «Краще б ви писали чудові вірші чи романи».

Гадаю, що наш час народить письменника, твори якого читач любитиме так, як і вірші Т. Шевченка.

Катерина САМОЙЛИК:

– Мені здається, що над такими геніями, як Т. Шевченко, не владний час. Поет був і залишається символом гордості не тільки українського народу, його шанують і в Росії, і в Казахстані, в усьому світі.

Я народилася в російськомовному селі, закінчила російськомовну школу. Т. Шевченко завжди був улюбленим моїм поетом. А мій син, складаючи іспити в Академію МВС, навіть аргументував свою оцінку Б. Хмельницького, посилаючись на Т. Шевченка. Тож у нашій родині Поет — шанована постать.

Цими днями на Херсонщині проходять заходи, присвячені авторові безсмертного «Кобзаря». Переконана, що так буде завжди — разом з весною на нашу землю приходитиме свято великого українця. Щоправда, я, представник лівих сил, не сприймаю використання імені Т. Шевченка поряд з іменами таких історичних діячів, як С. Петлюра чи С. Бандера. Це, на мій погляд, приклад використання святого імені в політичних корисливих цілях.

Олег ВІТОВИЧ:

– Члени УНА-УНСО вивчають творчість Тараса Шевченка. Особливо захоплюються його лірикою. Коли людина потрапляє в екстремальні ситуації, їй чомусь більше імпонують ліричні рядки, а в Т. Шевченка їх чимало. До улюблених моїх творів належить поема «Гайдамаки». Нам, західнякам, у творчості Поета близькі мотиви степової бурхливості, стихії. Колись я мав досвід читання Шевченкових творів зі сцени і скажу, що вони важкі для декламування. Може, тому, що слово Поета насамперед звернено конкретно до кожного українця, а вже потім — до цілого народу.

Валерій СЕРГІЄНКО:

– На жаль, сьогодні в тяжкому стані бібліотеки, освітні заклади, тобто ті установи, які покликані нести в маси Шевченкове слово. Мені боляче це спостерігати.

Чи стоятиме пам'ятник Т. Шевченку в Одесі через 200—300 років? Безперечно. Але я за те, щоб поряд з Шевченком у бібліотеках були й твори інших відомих письменників.

У нашому місті нині працює чудовий симфонічний оркестр під керуванням Хобарта Ерла. Колектив був нещодавно в Канаді. І знаєте, канадці із захопленням писали в своїх газетах, що раніше вони знали Україну як державу з культурою, в якій переважає фольклор, народні жанри, а тепер дізналися, що це країна, де є музичні колективи класичної музики високого рівня. Світового. Отак і творчість Т. Шевченка треба використовувати — він цього заслуговує, бо несе в собі й філософію, й мистецтво, й високе духовне натхнення.

Сергій ТЕРЬОХІН:

– У тому, що замість монументів почали ставити пам'ятники Т. Шевченкові, немає нічого дивного. Наше суспільство продовжує жити згідно із законами тоталітаризму. Дехто не може жити без ідеологічних ідеалів. Я б не хотів цього.

У моїй бібліотеці є твори Поета. Але я гадаю, що він не належить, як багато хто вважає, до світових геніїв. Він для нас насамперед символ України.

Іван КОРШИНСЬКИЙ:

– Ім'я Шевченка увійшло в моє життя з дитинства. Йому я всім завдячую, хоча й вивчав не літературу, а медицину. У Т. Шевченка, немов у Біблії, можна знайти відповіді на багато запитань, що хвилюють нас. Він пророк, бо передбачив майбутнє України і з сумом казав про те, що «злії люди її окраденую збудять». Ось чого він боявся. Але Т. Шевченко вказує нам шлях виходу із глухого кута —ми мусимо об'єднатися заради Вітчизни, її народу. Інакше можемо втратити Україну.

Олександр БОРЗИХ:

– Хоча я зовсім із протилежного Закарпаттю регіону, але цілком поділяю думку колеги Івана Коршинського. Я ніколи не бачив у своєму житті прикладу негативного ставлення до постаті Т. Шевченка. Він був і залишається втіленням кращих рис нашого народу.

Іван ПЛЮЩ:

– Для мене Т. Шевченко — це передовсім великий талант. Таким треба народитися. Поет також —джерело нашого національного духу, українського мислення. Свого часу, будучи у Каневі, я говорив, що ми не повинні нині піти старою стежкою й замість В. Леніна «обожнювати» Т. Шевченка. Коли я очолював парламент, мені в спину дихав Володимир Ілліч, але в залі я постійно відчував присутність Т. Шевченка. Тоді, всі це добре пам'ятають, депутати часто цитували рядки великого поета. Особливо вправно це робив Дмитро Павличко. Переконаний, що постать Т. Шевченка консолідує всіх.

Володимир АЛЕКСЄЄВ:

– Поет втілює душу нашого народу —нуртливу, бентежну, динамічну. На мій погляд, на становлення Т. Шевченка як поета вплинуло його перебування в Кирило-Мефодіївському товаристві. А ідеями цього об'єднання були принципи єдності слов'янських народів. Рівноправне єднання. Коли я читаю рядки Поета: «Нехай житом-пшеницею покритая від моря до моря залишиться нерозмежованою слов'янська земля», то відчуваю, що Т. Шевченко близький мені. На жаль, ми досі не бачимо глибини таланту й діяльності Поета, хочемо його портрет написати на свій лад. Я пишаюся, що саме в нашому Харкові споруджено найкращий у світі пам'ятник Т. Шевченкові. І я б не хотів, щоб Поета було перетворено на об'єкт політичних суперечок. Я перечитую «Кобзар», знаходжу в ньому відповіді на запитання, що мене хвилюють. Для мене Т. Шевченко — провідник у житті.

Чи подолають кам'яні мури канадські піонери?

ПЕРЕКОНАНА, що інтерв'ю на тему «Іноземні інвестиції в Україні», на жаль, були б схожі, незалежно від того, хто відповідав би на запитання кореспондента: до такої міри типова — негативна — склалася ситуація щодо вкладання зарубіжного капіталу в нашу економіку. Але канадським підприємцям, здається, особливо не пощастило. Важко назвати проект, який не те що реалізувався б повністю, а де помітні були б хоч якісь зрушення. За винятком хіба що сімейного бізнесу. Саме про це розмова кореспондента «Голосу України» з Надзвичайним і Повноважним Послом Канади в Україні Крістофером ВЕСТДАЛОМ.

—Пане посол, як ви оцінюєте інвестиційний клімат в Україні?

—Поки що він не дуже привабливий для конкретного інвестування. Але має чимало позитивних факторів: досить потужний потенціал природних і людських ресурсів, макроекономічна стабілізація, приборкання гіперінфляції. Є політична воля до демократизації управління державою, інтерес і бажання лідерів країни продовжувати процес економічних реформ, що, безперечно, приваблює іноземних інвесторів.

—І канадських також?

—Безумовно. Ми готові реалізувати в Україні чимало взаємовигідних проектів, серед них такі значні, що дали б змогу вкласти у вашу економіку сотні мільйонів доларів. Скажімо, 150 мільйонів доларів може вкласти у реконструкцію Дарницької теплоелектроцентралі у Києві фірма «Нортланд Пауер», але проект «завис» ще з 1992 року. Завдяки спільним зусиллям фірми та українських партнерів останніми днями з'явилася надія, що СП нарешті зареєструють. Інакше виходить, що Україні інвестиції з енергозбереження не потрібні. Минулого жовтня одна з найбільших у Канаді будівельних фірм «СНС Лавален», засвідчила, що вона готова вкласти сотні мільйонів доларів у спорудження міжнародного торговельного центру в Києві. Тут треба відзначити позитивну роль мера Києва пана Омельченка, який заохочує інвестиції, але йому самому важко зрушити бюрократичну машину з місця. Є також проекти канадця українського походження Білла Терона, який має величезний досвід у будівництві та реконструкції домобудівних підприємств у Канаді, Росії, Південній Африці і хоче застосувати його в Україні.

— Як ви вважаєте, чому так повільно приходять інвестиції в Україну?

—Причин багато. Зокрема, політична воля залучати інвестиції в Україну не втілюється в конкретні проекти через бюрократизм чиновників. По-друге, інвесторам потрібна упевненість, що законодавча база і нормативні акти не змінюватимуться щомісяця, а у випадку, коли виникають проблеми, вони зможуть покластися на юридичну систему країни. По-третє, як це у вас раніше було заведено, купецького слова мусять завжди дотримувати, це — святе. Щодо цього в Україні нині така ситуація, що викликає лише жаль.

Крім того, досить часто спрацьовують місцеві фактори, як це сталося, приміром, з інтерпроектом, що його запропонувало спільне канадсько-українське підприємство, яке вибрало для реконструкції площу в одному з південних міст України. З точки зору канадської компанії, правила раптово змінилися посеред гри, коли проект було передано грецькій фірмі.

—У таких випадках прийнято звертатися до суду...

—По-перше, я вже говорив про непередбачуваність української юридичної системи. По-друге, канадські партнери мають рацію, не роблячи цього: час, зусилля, гроші, витрачені на позов, можна вкласти в інший проект, який забезпечить їм зиск.

А от Україна сплатила за це надто високу ціну...

—Що ви маєте на увазі?

—Поясню. Такого роду проекти створюють нові робочі місця, які в Україні є кому заповнити. По-друге, держава не одержала реальних податків від реальної економічної діяльності. А тим часом не виплачується зарплата вчителям і медичним працівникам, пенсія — пенсіонерам, які живуть дедалі гірше. Ось хто розплачується за амбіції чи некомпетентність влади.

Невже так важко збагнути, що реальна ціна кожного призупиненого проекту набагато вища за економічну, закладену в документах? І ще: в Україну нині прийшли найвідважніші — інвестори-піонери. Їхні колеги спостерігають за тим, як вони долають кам'яні мури неприступності ваших чиновників і бюрократів. І роблять відповідні висновки: навіщо з ризиком здійснювати подвиги в Україні, коли це необов'язково робити, скажімо, в Сингапурі або в Північній Дакоті?

—Отак сердито?

—Трохи є. Бо проблема не у відсутності політичної волі щодо інвестицій чи ресурсів, не в тому, що народ ледачий чи безголовий. Ні, але треба, щоб усі ці чинники, зведені докупи, запрацювали, тоді й клімат для інвесторів буде сприятливий. І вони прийдуть. Коли лише впевняться, що їхні капітали не тільки буде збережено, а й забезпечать прибуток.

Та й в Україні мають зрозуміти: без довіри одне до одного нічого не створиш. Бо якщо партнер програв —я не виграю. І навпаки. Розумію, що на це потрібен час.

—А канадські підприємці приходять в Україну з такою довірою?

—Всупереч не дуже позитивному досвіду — так. У липні станеться важлива подія, від результатів якої значною мірою залежатиме, чи зможемо ми розширити наше економічне співробітництво. Це заходи, які зорганізовує канадсько-українська ділова ініціатива (КУДІ). У Калгарі зберуться підприємці наших держав, щоб разом виробити стратегію і тактику своїх взаємин, розглянути конкретні проекти. Це буде щось на зразок великого колеса, яке дасть початок новому руху. Нині над цим працюють багато фахівців.

Переконаний, що саме зараз ми стоїмо на межі реальної участі в розвитку економіки України. Стоїмо з надією і вірою, що за канадськими піонерами-інвесторами підуть їхні колеги. І з нетерпінням очікуємо, коли спільні зусилля дадуть реальні плоди.

Інтерв'ю взяла Валентина ПИСАНСЬКА.

У номер

● *Київ*

Яке зерно ляже в землю?

Насінням зернових та зернобобових товаровиробники різних форм власності забезпечені в Україні на 99 відсотків від потрібного, повідомили кореспонденту ДІНАУ-Укрінформ у Міністерстві сільського господарства та продовольства. Для себе запасли 1,6 мільйона тонн ярових культур. Проблеми з зерновим запасом для посіву — лише в гірських та передгірних районах Івано-Франківської, Львівської, Закарпатської областей та в окремих господарствах постраждалих від засухи минулого літа. Необхідно ще 166 тисяч тонн насіння.

Нестачу перекриватимуть за рахунок виділення 100 тонн насіння із держресурсів. Значна увага приділяється тому, яке насіння ляже у землю. 82 відсотки ярових культур доведені до посівних кондицій. У Хмельницькій, Тернопільській, Волинській, Донецькій та інших областях — усіх 100 відсотків.

Не вистачає ярових в Одеській області, де вже розпочали сівбу. Для виправлення ситуації сюди заплановано перевезти з інших областей вісім тисяч тонн ячменю та гороху. Крім Одещини, перші десятки гектарів засіяли в Автономній Республіці Крим, Херсонській області. У 20 областях підживлюють озимі.

● *Одеса*

Жванецький у законі

Рішенням Одеської міськради відомому сатирикові Михайлу Жванецькому присвоєно звання почесного громадянина міста. Власне, такого звання його удостоювали ще кілька років тому, але тоді це вважалося неправомірним, оскільки не було положення про почесного громадянина. Тепер таке положення є. І передбачає різноманітні пільги та привілеї. Отож, одеситмосквич зможе ними скористатися.

● *Рівне*

У «сім'ї єдиній» генія вінчають

Літературно-мистецьким святом у селі Пустоівання Радивилівського району, де півтора століття тому побував великий Кобзар, розпочалися традиційні Шевченківські дні на Рівненщині. Упродовж десяти днів у області проводитимуть різноманітні заходи за участю членів обласної організації Спілки письменників України, працівників культури, освіти, громадських організацій.

Анатолій БЕНЬ, «Голос України»

Як боротись за «Чисті руки», коли не знаєш, у кого вони «липкі»?

Коментар тижня

***СКЛАДАЄТЬСЯ** враження, що терпець Президента України до свого «бойового» оточення увірвався. Так хотілося б вважати після останнього засідання Координаційного комітету боротьби з корупцією і організованою злочинністю, особливо після зняття низки міністрів.*

На такі ж ноти мало б налаштовувати громадян і нове розпорядження Леоніда Кучми за наслідками лютневого засідання Координаційного комітету «Про незадовільний стан виконання заходів щодо боротьби із злочинністю». Особливо коли згадати, як скептично на самому засіданні Леонід Данилович поставився до запропонованих чиновництвом заходів на зразок «посилити», «вказати», «звернути увагу...» Уже у чинному розпорядженні бачимо речі порівняно конкретні: Кабміну до 25 березня проаналізувати законність фінансових операцій, пов'язаних з використанням бюджетних коштів, кредитів, виконанням зовнішньоекономічних угод, і в першу чергу щодо поставок газу, нафтопродуктів, електроенергії, металу, цукру, спирту тощо, а також ліквідації простроченої дебіторської заборгованості за зовнішньоекономічними операціями та повернення валютних цінностей, що незаконно перебувають за межами України. Або: здійснити до 1 травня 1997 року суцільну перевірку додержання законодавства у сфері приватизації... Суворі перевірки передбачено здійснити в інших державних відомствах, як і накреслено конкретні завдання конкретним державним інституціям та конкретним посадовим особам.

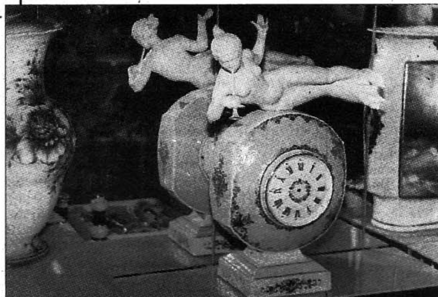
Рішучих заходів заплановано стільки і таких, що якби вдалося ефективно здійснити хоча б частину з них — у країні треба було б очікувати антимафіозного перевороту. А нам, виборцям Леоніда Даниловича, повірити, що він, нарешті, позбувся ілюзій подолання п'ятої, мафіозної, влади такою командою, яку мав (мав?) досі, і, нарешті, зрозумів причини критики його антимафіозних намірів тими, хто з цього приводу покладав на главу держави особливі надії.

(Закінчення на 14-й стор.).

Людмила ГРАЧ, «Голос України»

Сподівання тижня

ДЛЯ НАШОЇ ПОРЦЕЛЯНИ ВІДКРИЛИ «ТУРЕЦЬКІ ВОРОТА»

Нарешті, проблема збуту вітчизняної порцеляни і фаянсу зрушила з місця. У бік далекого зарубіжжя. Ще під час недавнього візиту нашого Президента до Туреччини було підписано угоду про взаємне визнання результатів робіт із сертифікації (є, до речі, вже 13 угод). Це дає змогу зменшити витрати виробників обох держав на проведення повторного випробування продукції на відповідність вимогам безпеки, які діють у кожній країні. Першим кроком стала акредитація головної в Україні, житомирської випробної лабораторії в турецькій системі сертифікації. Президент Інституту турецьких стандартів Мехмет Арійорюк особисто привіз документ про визнання — сертифікат з правом користування маркою TSE. Тобто на нашій порцеляні, звісно, із вказівкою виробника, буде стояти ще й така позначка, що слугує «паролем» через «турецькі ворота». А там — до ісламських країн і Європи. Річ у тім, що ця розпізнавальна марка, що представлятиме нашу продукцію, є вже визнаною гарантією якості і безпечності для здоров'я у багатьох країнах світу. Свого часу Інститут турецьких стандартів відмовився від розробки національних стандартів, які не відповідали міжнародним, і сьогодні ця самофінансована організація з бюджетом у 100 млн. доларів має представництва у 49 країнах світу.

Під час відвідин АТЗТ «Коростенський фарфор» М. Арійорюк як знавець і бізнесмен високо оцінив якість української порцеляни і фаянсу і повідомив про свій задум відкрити у Стамбулі — місті міжнародної торгівлі — український торговий центр, який популяризуватиме нашу продукцію.

Зрозуміло, ці «жести» турецької сторони не безкорисливі. Як у будь-якій діловій угоді. Скажімо, прибуток від реалізації, що його завжди має посередник. Знову ж таки розширення впливу турецького сертифіката.

Вітчизняна порцеляна донедавна мала вихід тільки в країни СНД. Тепер, зі свого боку висловила сподівання голова Держстандарту України Т. Кисільова, знак TSE дозволить створити сприятливий режим просування нашим товарам до інших країн. Адже Україна не в змоз «поглинути» такої кількості фарфоро-фаянсового посуду, що його виготовляють близько 50 наших підприємств.

Дошка пошани

«А во лбу звезда горит...»

(Початок на 1-й стор.).

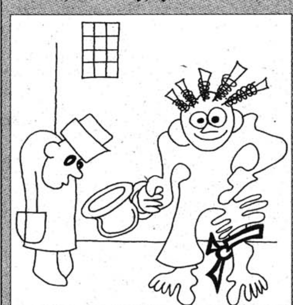
—Я — на марш протесту жінок-трудівниць проти голоду та злиднів, — карбує Сеня і починає граціозно зав'язувати на лівій нозі трохи вище коліна червоний бант.

—Сеню, а чому на лівій?

—Ти що, дурний чи прикидаєшся? Акцію протесту хто організовує? Ко-му-ніс-ти! Сам генеральний секретар обіцяв колону очолити, а тут і я, — Сеня кокетливо, по-змовницьки, підморгує нафарбованим оком і руками поправляє бігуді.

—Сеню, а червоний бант усе-таки краще було б пов'язати не на коліні, а на голові!..

—А я, по-твоєму, куди оце пов'язав!!!

Нуль без палички

Криївка. Підпільник Кіндрат при світлі каганця читає свіжу газету, Юзик дулом нагана малює на долівці нуль...

—Кіндрате, і що там по Москвах наші виїздили? Дали ті бомагу про борги і активи совєтів?

—Ага, розігналися... Тут ось пишуть: постанова Верховної Ради про «нульовий варіант» викликала в них «роздраженность» і що інформація про золотий запас є тепер державною таємницею Росії... І взагалі, це все — наш дик-тат!

—Дик-дик, а тато наш тут до чого? — Юзик від хвилювання натиснув на курок нагана. Прогримів постріл.

—Що ти накоїв?.. Москалі почують, репетуватимуть на весь світ: «О, бачте, які активи, які пасиви —Україна вже зброєю погрожує!..»

Солодке життя акціонерки

Нехай кине в мене грудку (цукру) той, хто не вважає, що нині наше життя — мед. А от мешканка міста Кремінної Т. доводить, що її життя— суцільний цукор. Але в цю солодку смугу бідолашна жінка влипла не відразу.

Спочатку були паперові і прісні акції машинобудівного заводу «Кременмаш», а затим гірка-прегірка судова тяганина. Просто, не дочекавшись колись медових обіцяних дивідендів, Т. (о, підступна!) зажадала повернути свої кровні через суд. Адміністрація в судовому порядку змушена була розкошелюватися. І нещасній акціонерці як компенсацію відвалили тонну цукру. І коли більш як десять лантухів

виросло на ганку Т.— з очей жінки потекли сльози. Т. хворіла на цукровий діабет. Виручили сусіди: вони налетіли, як бджоли, і бігом розкупили-розхапали дешевий продукт. Ще й гомоніли — хвалити Бога, хоч цукром розрахувались, а могли ж якоюсь і заводською залізякою!.. А й справді, могли!

А хто не вірить, нехай кине в мене шматок залізяки...

А Розгон знає?..

—Чув, Юхим Звягільський, як тільки-но повернувся в Донецьк, на своїй шахті влаштував розгон.

— І що сказав Розгон?.. Знаю-знаю! Розгон, мабуть, б'є себе в груди і запевняє, що про 20 мільйонів він упертє чує...

Черговий по дошці Вілен КАЙДАШ.
Мал. Володимира ВАСЬКОВЦЕВА.

Оксана БАНДУРОВИЧ, «СОЦІС-Геллап» спеціально для «Голосу України»

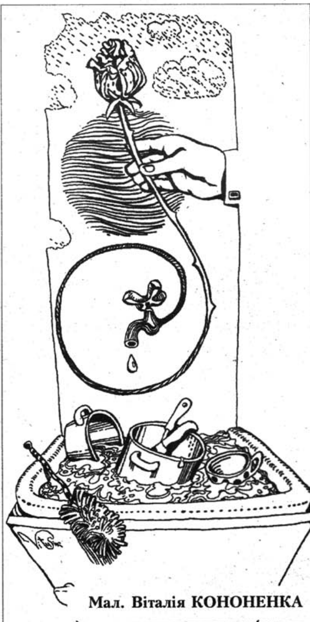
Опитування тижня

Середньостатистична любов

Як свідчать результати соціологічного опитування «Омнібус», проведеного за репрезентативною республіканською вибіркою (1200 респондентів) службою «СОЦІС-Геллап», половина сприймає це свято просто як традицію, у 30 відсотків воно асоціюється з першими ознаками весни, стільки ж святковість убачають у можливості привітати рідних та знайомих. Серед подарунків переважають квіти — 63 відсотки, парфуми, набори косметики — 16, цукерки, солодощі — 10.

Серед чоловіків переважають досить традиційні для українського менталітету оцінки: перше місце серед жіночих чеснот посідає уміння вести домашнє господарство. На тому ж рівні розум — 34 відсотки. Друге місце поділили доброта — 24 відсотки та вміння виховувати дітей — 20. Досить вагомим для чоловіків є духовне багатство — 19 відсотків та врода — 16. Малопопулярні — вміння гарно одягатися, домагатися професійного успіху, приносити сексуальне задоволення та почуття гумору. Саме ті риси, що їх широко пропагують за кордоном. У кожному разі, такою є думка середньостатистичного чоловіка.

Тим часом під час першої зустрічі з жінкою майже половина чоловіків (48 відсотків) звертає увагу спочатку на зовнішність, третина — на вміння себе тримати і стільки ж — на розум. Отже, привернути увагу й заслужити високу оцінку — то є різні речі.

Мал. Віталія КОНОНЕНКА

Для переважної більшості (67 відсотків) чоловіків жінка — це насамперед дружина та мати, для 44 відсотків — подруга, яка завжди розуміє й підтримує, для кожного п'ятого — людина, з якою можна розділити інтимні почуття.

Цікавими були відповіді на запитання: «Що є найважливішим для сучасної української жінки?» В думках чоловіків та жінок тут чіткі розбіжності. Жінки ставлять на перше місце матеріальну забезпеченість —59 відсотків, на друге — стан здоров'я (43), третє — щасливе сімейне життя (39 відсотків). У чоловіка пріоритети такі самі, але щасливе сімейне життя витіснило стан здоров'я на третє місце. Однаковою мірою вагомим і для чоловіків, і для жінок є душевний спокій (відповідно 12 та 13 відсотків). Взаємне кохання чоловіки вважають найважливішим для жінки значно частіше.., аніж самі жінки — 20 відсотків проти 7.

І нарешті, улюблена робота, гарний зовнішній вигляд та увага чоловіків не увійшли в коло найважливіших жіночих потреб. І на думку чоловіків, і на думку жінок. Схоже, зажуреному проблемами виживання пострадянському громадянинові не до того. Хай завтрашній день стане винятком з цього не надто веселого правила.

Астрологічний прогноз на 10—16 березня

Початок тижня — під нещодавнім впливом сонячного затемнення і може спричинити круті життєві повороти.

ОВЕН (21.03—20.04). Настав час заробляти на життя на постійному місці роботи. Ваша компетентність підвищить ваші шанси. Не намагайтеся раціонально підходити до розв'язання проблем, щоб не заглушити голос інтуїції.

ТЕЛЕЦЬ (21.04—20.05). Щоб привернути увагу до своєї фірми, непогано влаштувати виставку чи презентацію, особливо, якщо у вас уже є досвід у цій сфері.

БЛИЗНЮКИ (21.05—21.06). Якщо відчуваєте роздратування, влаштуйте перестановку у власній домівці. Ці клопоти допоможуть віднайти вихід енергії. На роботі ваш авторитет потребує зміцнення.

РАК (22.06—21.07). Намагайтеся перебороти сором'язливість та відлюдькуватість. Нові знайомства допоможуть вам відчути себе впевненішим у власних силах. Крім того, можливо, що нові знайомства допоможуть у розв'язанні деяких проблем.

ЛЕВ (22.07—22.08). Підвищена вірогідність виникнення стресових ситуацій. Намагайтеся відволіктися, влаштувати собі невеличкий відпочинок. Вдалі покупки допоможуть повернути втрачену духовну рівновагу.

ДІВА (23.08—22.09). На наступному тижні більше уваги приділяйте чоловікові (жінці). Від цього багато в чому залежить ваш успіх. Тим, хто народився у середині вересня, доведеться ще раз повернутися до старих справ.

ТЕРЕЗИ (23.09—22.10). Не впадайте у відчай, якщо початок тижня буде невдалий. Вплив затемнення може вас дезорієнтувати. Наприкінці тижня ви матимете можливість відновити душевну рівновагу. В цьому вам допоможе гарна музика.

СКОРПІОН (23.10—22.11). Не випустіть можливості проявити себе у громадській роботі. Можливо, вам це буде не до вподоби, але можуть з'явитися захоплюючі перспективи.

СТРІЛЕЦЬ (23.11—21.12). На початку тижня візьміть ініціативу в свої руки. Якщо ви народилися у середині грудня, доведіть оточуючим, що свої слова ви завжди підтверджуєте справою. Якщо відчуваєте емоційне збудження, займіться фізкультурою.

КОЗЕРІГ (22.12—20.01). Якщо ви хочете, щоб вас підтримали, намагайтеся дохідливо донести до людей свою ідею. Ваші минулі починання зазнали фіаско, бо вас неправильно зрозуміли. Використайте шанс повторити спробу.

ВОДОЛІЙ (20.01—19.02). Будь-яка ваша ініціатива ризикована. Дійте лише спільно із перевіреними людьми. Можливе погіршення стану в середині тижня, тому на цей час не плануйте надмірного навантаження. Придбані покупки обіцяють бути вдалими.

РИБИ (20.02—20.03). Протягом усього тижня намагайтеся попрацювати інтенсивно. У п'ятницю ви стомитеся набагато більше, ніж в інші дні. Ваш реальний заробіток залежить від уміння справляти враження. У неділю забезпечте собі емоційний комфорт та калорійне харчування.

Радість тижня

Валентина ПАЩЕНКО, ДІНАУ-Укрінформ

Знадобиться комбайн господині

Київ — єдине місто в Україні, де забезпечено вчасну виплату пенсій. Але якщо традиційно її сплачували до 20 числа кожного місяця, то в березні кияни отримають її до 8-го, повідомив на урочистій зустрічі в столичній мерії голова Київської міської держадміністрації Олександр Омельченко.

265 учасниць зустрічі, передбаченої програмою заходів з нагоди святкування 8 Березня, — а це представниці соціально незахищених верств населення столиці, багатодітні та одинокі матері, — крім сердечних поздоровлень та квітів, одержали в подарунок від Київської міської держадміністрації ще й побутові комбайни виробництва акціонерного товариства «Росток».

Олександр Омельченко запевнив киянок, що міський бюджет цього року насамперед буде спрямований на забезпечення соціального захисту населення Києва. «Ми зробимо все можливе, щоб і комплексна програма «Турбота», якою передбачено і пільги, обумовлені законами та Указом Президента України, була виконана в оптимальному її варіанті, включаючи будівництво житла та лікування», — сказав голова Київської міської держадміністрації.

Україну, як і жінку, треба відкривати завжди

Анонс тижня

Через два тижні у французькій Тулузі — місті-побратимові Києва — розпочне роботу весняний міжнародний ярмарок. Можливо, дещо традиційно буде представлена на ньому Україна: відвідувачі ярмарку матимуть змогу ознайомитись із сучасним мистецтвом українських народних майстрів. Килимарниць, різьбярів, вишивальниць, писанкарів, гончарів... Одне слово, з тим, чим споконвіку славилася наша земля, що завжди у нас робили вишукано, красиво, добротно.

Оглядач «ГУ» зустрівся з президентом благодійного центру «Універсо» Аглаєю Козловською і попросив відповісти на декілька запитань.

—І все-таки, чому саме мистецькі ужиткові речі, а не металорізальні верстати чи, в крайньому разі, — цукерки вирішили везти у Францію?

—Я не знаю, чи своїми верстатами або комп'ютерами ми зможемо приємно здивувати світ, а от виробами народних майстрів — неодмінно!

Зрештою, через мистецькі лінії, узори, кольори ми найліпше, найдоходливіше відкриваємо перед Європою нашу красу, талант, мислення. Тим паче, що в українському павільйоні у Тулузі, за оренду якого ми заздалегідь заплатили організаторам виставки, глядач побачить мистецькі речі з усіх регіонів нашої країни, з різних мистецьких шкіл.

—І зможе придбати?

—Зможе укласти договори на ділове співробітництво, А в тому, що сучасне українське ужиткове мистецтво, як і наш живопис, приваблює європейців, має попит, ми переконалися торік, коли проводили мистецько-культурницькі акції на півночі Італії — у Падуї і Віченці.

—Отже, маєте вже досвід?

—Певною мірою, так. Ми вирішили ознайомити італійців як з роботами сучасних українських художників, так і народних умільців. Привезли в Італію і кілька дитячих художніх колективів, зокрема ансамбль «Любисток» з Мінського району столиці. А також виставку дитячих малюнків, на яких знайшла відображення Чорнобильська катастрофа. Бо, хоч як це й прикро говорити, але сьогодні Україну, мабуть, найбільше знають у світі як державу, де сталася Чорнобильська трагедія. А тут таке розмаїте мистецтво, такий багатий спектр ліній і звуків! Через вернісажі й концерти італійці, по суті, й відкривали для себе Україну. І зрозуміли, що мають справу з талановитим народом, у якого є як багаті мистецькі традиції, так і велике майбутнє. Такі теплі зустрічі, таке спілкування якраз і стають найнадійнішими мостами, що зближують народи, дають їм змогу глибше пізнати один одного. А діти, з їхньою щирістю і безпосередністю, — чи то наші, чи то італійські —вміють це найліпше робити. І 320 українських школярів, які торік протягом чотирьох тижнів жили в італійських сім'ях, ще раз це підтвердили. Вони, без перебільшення, стали близькими і рідними для своїх нових знайомих. Цього літа «київський десант» знову висадиться на Апеннінах. І чисельний склад його збільшиться вдвоє. Так забажали самі італійці.

—Але повернімося до майбутнього ярмарку в Тулузі. Берете з собою художників, співаків, народних умільців?

—Наші можливості доволі обмежені, бо за все треба платити. Проте без того не обійдеться. У такий спосіб ще раз даємо змогу багатьом на Заході зрозуміти, що ми, українці, «не впали з неба», не народилися вчора, а маємо глибокі традиції, своє мистецьке обличчя. І той, кого мистецькі, наукові чи бізнесові справи приведуть в Україну, тільки виграє від цього.

Сьогодні, незважаючи на економічні труднощі, ми йдемо в Європу. Щоби за нами пішли інші. І щоби той процес набрав двостороннього руху. Безперервного! Бо Україну, як і жінку, треба відкривати для себе завжди.

Розмову вів
Роман ВАТРИЧ.

На знімку: під час відкриття вернісажу у Падуї влітку минулого року. Аглая Козловська — друга праворуч.

Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, «Голос України»

Аристократка духу,

або Притча про незнищенність таланту

«Возвеличу малих отих рабів німих»

Якось на початку 1964 року в майстерню Алли Горської хтось із художників приніс звістку: є змога одержати неординарне замовлення. До 150-річчя з дня народження Т. Шевченка треба зробити вітраж для фойє столичного університету.

Щоправда, часу для роботи зоставалося замало — якихось двадцять днів. «Але то нас не стримало, —згадує Людмила Семикіна. — За ескіз вітража-триптиха взявся Опанас Заливаха, відразу поринула в роботу Алла Горська. Я, оскільки вже мала спілчанський квиток, укладала договори, замовила металевий каркас, діставала потрібні матеріали. Працювали день і ніч, наче то була остання змога самовиразитися. Невдовзі картон-вітраж, себто його ескіз, імітація, був готовий. Його долю мала вирішити художня рада й у разі схвалення нам залишалося зняти ескізний варіант і «перевести» все в матеріал, тобто виготовити справжній вітраж. Працювали ми, повторюю, з великим натхненням і нам навіть на думку не спадало, що все так закінчиться трагічно».

Але після того, як по периметру центральної частини триптиха з'явилися Шевченкові слова «Возвеличу малих отих рабів німих. Я на сторожі коло них поставлю слово», у фойє та поблизу нього з'явилися «тайняки» (правда, вони і до того не випускали з поля зору авторів ескізу). Художникам почали ні сіло ні впало задавати різні провокаційні запитання. Але час був такий — за ким тоді тільки не стежили? — і вірити в найстрашніше не хотілося. Тим паче, що ні з боку університетського керівництва, ні зі спілчанських кабінетів не було бодай натяку на те, що художники «гнуть не ту лінію».

Однак біда вже, як то кажуть, ішла за ними назирці, очікуючи слушного моменту. Спочатку готовий ескіз задрапували плюшевою тканиною, щоби він не привертав увагу. А за кілька годин до того, як роботу мали поцінувати члени художньої ради, ескіз нашвидкуруч, по-варварському знищили. Уламки скла та інших матеріалів вивезли на смітник, а фрагмент із зображенням Шевченкової голови відправили в ЦК партії: чи бува там підступні «націоналісти» не зоставили якихось знаків і символів на взірець тризуба?

«Того трагічного дня я перебувала постійно у фойє, ніби відчувала: може статися щось страшне і несподіване, — пригадує Людмила Семикіна. — Горська, Зарецький, Заливаха ще зранку пішли в ЦК комсомолу вмовляти тодішніх молодіжних лідерів посприяти, щоби зняли нарешті той плюш з ескізу. Університетського начальства ніде не було — ніби все вимерло. Я зголодніла й вирішила бодай випити чаю. Невдовзі повернулася і побачила біля ескізу шматки розбитого скла. «Мабуть, хтось ніс драбину і зачепив, — подумала. — Та підійшовши ближче, зауважила, що матерія тримається лише на кількох цвяхах. Смикнула її — і страшна картина постала переді мною: від нашої роботи залишилися лише каркас та уламки скла. Схопилася руками за пілон, щоби не впасти... Прийшла до тями від того, що якийсь тип у цивільному грубо схопив мене за руки і поволік через фойє до протилежної стіни. Я пручалася, виривалася, прагнула оборонити себе ногами і, зрештою, забилася в істериці. Тільки тоді «тайняк» мене відпустив».

Хлопці-комсомольці з університету, які знали Людмилу Семикіну, бо почасти приходили сюди та спостерігали, як працюють художники, відвели жінку до кімнати, дали валер'янки, поклали її на диван, щоби заспокоїлася.

Певно, що тодішніх ідеологічних цензорів не так налякав сам майбутній вітраж, у центрі якого Кобзар пригортав до себе жінку (в її образі виразно оживала Україна), як зболений Шевченковий рядок: «Возвеличу малих отих рабів німих...». Ні, не могла система, яка повсюдно виховувала рабську психологію, сприймати це Кобзареве прагнення, його глибокий біль. Хоч наступного дня, під час так званого «обговорення» в Спілці журналістів їхньої роботи (окрім Л. Семикіної, О. Заливахи й А. Горської, над вітражем також працювали Г. Севрук і Г. Зубченко), по-вандальському знищеної, митцям закидали: «Кого це Шевченко пригортає до грудей? Україну дореволюційну? А чому не нашу Радянську, квітучу і щасливу?». Ось такі, з дозволу сказати, критерії оцінки художнього твору. В дусі соціалістичного реалізму, чи точніше — театру абсурду, яким було, по суті, тодішнє суспільство.

Усі довкола стояли в черзі за «щасливим комуністичним майбутнім», людям насаджували психологію юрби, заражали їх вірусами невігластва й ненависті до тих, хто сприймав систему критично. І ота психологія юрби не сприймала Шевченка справжнього. Нищівного до фальші, фарисейства, пристосуванства.

Високий замок гідності

Від Людмили Семикіної, як і від її колег та соратників, вимагали каяття, самозречення. Її виключають зі Спілки художників, не дають роботи, тероризують різними погрозами... Але вона не принижує себе, не здається. Попри те, виступає на захист інших — переслідуваних і гнаних. І в атмосфері суспільної задухи готує персональну виставку строїв, тобто одягу, змодельованого та викроєного ночами. Коли місто засинало, вона ніби чула голоси й поради своїх давніх волелюбних предків, і тоді найліпше працювалося. «Нас усіх, хто не зрікся власного голосу, так тоді оповили брехнею та провокаціями, що треба було чимсь вибухнути, — згадує Людмила Миколаївна. — Саме тому я й замислила виставку. Ми мусили заявити, що нас не розтоптали, що ми не торгуємо гідністю».

З великими потугами виставку таки вдалося організувати. Під егідою товариства охорони пам'яток історії та культури, яке дало приміщення. Гроші для столярки і всього іншого, без чого виставка не могла обійтися, знайшов Іван Світличний. Точніше — віддав родинні заощадження.

«Той, хто не бачив самої виставки, а знає про неї тільки з чуток, — писав тоді вражений Іван Світличний, — може подумати, що йдеться лише про нову моду, новий одяг, а не про твори високого мистецтва, не про художні відкриття, самодостатні й без побутового їх ужитку. Це не так. Виставлені на стендах, вони милують око як твори маляра чи скульптора. І художніми в них є не тільки прикраси на одязі, а й сам одяг, як вияв певного стану людського духу».

Що спонукало художницю взятися за костюми? Адже починала вона із живопису, закінчила з відзнакою Одеське художнє училище і Київський художній інститут. Правда, дипломну роботу «Порт», де Л. Семикіна прагнула відтворити повоєнне одеське життя не романтично-піднесеним, а справжнім, київські «професори» малярства назвали формалізмом, аполітичним мистецтвом. Над випускницею-відмінницею нависла загроза виключення з інституту. Але молода малярка вистояла, взялася за іншу тему і все минулося. Тимчасово, звичайно. Брала участь у престижних виставках — її полотна помічали, про них говорили. І ось у 60-х роках вона несподівано береться за костюми. Чому?

— По-перше, наснаженість поезією 60-х, — скаже згодом сама художниця. — Лицарством і героїкою вона гідна вбратись у нові шати. Парнас часу надихав і народжував образи. Було бажання поєднати зміст і форму, зняти невідповідний сірий одяг. Я не мусила вигадувати ідеал. Він був навіч. Ось наша еліта, наша аристократія духу — ще не взаконені лицарі відваги, академіки гідності епохи.

До епохи й герой, до епохи й негідник. Убивство Алли Горської — посмішка ката, плата за духовні й моральні цінності. Відплатити — за кривду, за образу, за брехню. Винагородити і захистити. Це був мій виклик. І це стало другою причиною виникнення костюма.

Справді, опір шістдесятників тодішньому режимові можна називати по-різному: моральним, культурним, естетичним, але найголовніше полягало в іншому. Ця «горстка, малесенька шопта» (за В. Стусом) лицарів духу та краси знову нагадала світові, що Україна не впокорена, не розтоптана, не поставлена на коліна. Що вона має свій голос і свою надію. Такі митці, як Людмила Семикіна, рішуче відкидали правила гри, нав'язані режимом, де на перших ролях перебували пристосуванці й «стукачі». Вони, шістдесятники, ставали вільними і величними. У своїх творах, у своїх вчинках. І ту свободу та велич повертали нашому нещасному народові, з якого повільно виходив наркоз страху і приреченості.

«Високий замок» (так назвала Людмила Семикіна свою другу виставку строїв, яка відбулася торік в «Українському домі». — В. К.) — це не архітектурна споруда, — каже художниця. — Це цілий комплекс людських достоїнств, який, зрештою, і робить нас людьми: мужність, чесність, гідність... Отож звернулася до наших глибоких традицій, до голосів далеких предків, щоби вони допомогли. Мої князі та княгині — це високий інтелект часу, символ сили держави, її релігії та моралі, це сила розуму, мудрості, гідності й величі».

Своєю творчістю, своєю цілеспрямованхстю Людмила Семикіна вибудовує високий замок шляхетності, краси і гідності в наших думах, чи точніше — повертає те, що потроху розгубили на крутих віражах нашої драматичної історії. Тому вся експозиція торішньої київської виставки вже спакована в контейнери і невдовзі її відправлять до Житомира, де у квітні очікують на виставку строїв, народжених уявою і талантом Л. Семикіної. А потім є наміри показати роботи в рідній Одесі, звідки вона родом, у Львові, Харкові, Чернігові, Каневі... Принаймні, її туди запрошують. Але ще треба знайти спонсорів, без фінансової підтримки яких практично неможливо організувати виставку.

А ще вона хоче довести до ладу старенькe запущене обійстя, придбане наприкінці 80-х років у Дешках, що в Богуславському районі, і там спокійно працювати над новими ескізами.

***

«У нас потоптаний, винищений аристократизм, — міркує художниця. — І це одна з найбільших бід, від яких ми тепер гостро потерпаємо. Бо аристократ — маю на увазі насамперед духовну категорію — не стане блазнювати, не зрадить, не вчинить підлість».

Людмила Семикіна, без перебільшення, — аристократка духу нашої розбурханої, драматичної доби. Як її тільки не гнуло життя — і твори нищили, і зі спілки виключали, і сім'ю розбили, і роботи не давали, і з майстерні виганяли — вона не зламалася, вистояла-витримала там, де й багатьом чоловікам забракло моральних сил.

Свого часу від неї вимагали каяття. І зречення від власних переконань, від моральних принципів. Минуло чверть століття і тепер мають каятися ідеологічні інквізитори з тодішніх спілчанських парткомів, творчих секцій, президій, де її постійно розпинали, завдавали болю своєю ідеологічною ненавистю. Можливо, дехто і мучиться за те, що так чинив, що партійний квиток був для нього дорожчим за власну совість. Але є й такі, що досі Людмилу Миколаївну ненавидять. За те, що завжди залишалася собою, що не ламала душу і талант відступництвом, що не підтакувала тим, хто мав владу. Що своєю лицарською мужністю, своєю гідністю ще більше увиразнювала нищість тих, хто прислужував і нищив таланти, хто зрікався свого роду і народу.

Вона, художник і лицар, жінка і боєць, визнавала і визнає лише трьох суддів своїх дій і вчинків: Бога, Україну і власну совість.

Тому і святкує сьогодні свою перемогу. І воскресає у ній своїм одержимим, незнищенним талантом.

На знімку: середина 70-х років. Людмила Семикіна на лісовій галявині під Києвом.

Лариса КРУШЕЛЬНИЦЬКА:

«Я не боюся себе — і це найголовніше»

Розмова за філіжанкою кави про емансипацію, і не тільки

РОДИНА Крушельницьких стала символом — незламності духу, незнищенності генетичного кореня. Лариса Крушельницька, доктор історичних наук, директор Львівської наукової бібліотеки ім. В. Стефаника, наділена дивовижною, притаманною справжнім інтелігентам здатністю знаходити у великому комічне, бачити у смішному — раціональне. Поки закипав чайник, вона встигла покепкувати з шановної комісії, яка проголосувала за встановлення скульптури Богородиці на фонтані в центрі Львова. Бо коли пані Лариса висловилася проти (водограй — не місце для Богородиці), її обізвали ... інтелігенткою. А один відомий колишній народний депутат України викликав міліцію для «розмови» із своєю працівницею, яка надто багато знала про свого шефа. Напередодні свята ту жінку побили, порвали на ній одяг. А та тяжко хвора, без засобів до існування, звернулася по захист до пані Лариси. А втім, яке це свято і ким придумане? Колись Остап Вишня, котрому як «ворогові народу» понавішували сили-силенну собак, попрохав слідчого занотувати ще один тяжкий гріх: «Запишіть, що я зґвалтував Клару Цеткін».

—Пані Ларисо, це правда, що ви не боїтеся нічого й нікого?

—Передусім я не боюся себе. Це в житті людини дуже важливо, бо комплекс меншовартості розпочинається тоді, коли людина починає боятися: чи вона зможе, чи гідна, чи не зробить завтра помилки? В мене цього немає. Тепер педагоги почали звертати увагу на виховання дитини до п'яти років вдома — і це добре. Усі мої життєві засади — з раннього дитинства, від повчань моєї мами, і зрушити їх дуже важко. Колись моя мама глузливо зауважила, що яскраво-рожевий колір —ординарний, і я запам'ятала це на все життя.

А в наших сусідів дівчинка з п'яти років знала, що електроенергію і газ можна красти поза лічильником, хоча її мама була партійним секретарем. Тепер до влади прийшли люди, які в сім'ях засвоїли, що державу можна обдурювати. Ви будете сміятися, але відколи Україна стала незалежною, я не переходжу вулицю на... червоне світло. Тепер маємо свою державу, і мусить бути порядок.

—Чоловіки, буває, кепкують над емансипантками. Вважають, що жінки кидаються «на барикади» суспільного життя, коли в них не влаштоване особисте життя. А емансипантки ображаються, коли чоловіки передусім звертають увагу на їхні ноги...

—У всьому світі чоловіки, які мають якийсь естетичний смак, передусім звертають увагу на ноги, і я не маю нічого проти. «Емансипанткою» себе не вважаю. Я — цілеспрямована, але не такої міри, щоб заважати своєю цілеспрямованістю іншим. А щодо чоловіків... Казав мені колись Семен Васильович Стефаник, голова Львівської міської Ради, з яким ми були дружні:»Пані, то мусить бути дуже мудрий чоловік, щоб він цінував жіночий розум». Найсмішніше те, що в сім'ї все виходить навпаки: розумна жінка тримає сім'ю, а з дурною чоловік усе життя має муку. На жаль, розумних жінок бояться.

—І ви це відчували на власному прикладі?

—Я не була позбавлена чоловічої уваги, але не мала постійного чоловіка. Заміж вийшла у 17 років у французькій зоні окупації. У мого чоловіка — талановитого хореографа й економіста— всі були закохані, а в 17 літ це справляє колосальне враження. Його запрошували кращі театри, навіть Ла Скала. Але я мала сорок ступенів гарячки і кричала: швейцарські Альпи — то не гори, а каміння, додому, ностальгія! Коли ми повернулися до Львова, чоловікові було найгірше: розпочався шантаж з боку КДБ. Мені казали, що він зраджує мене, а йому — що я зраджую. Чоловік втратив енергію до життя, а я хотіла, щоб він був героєм. Він не хотів, щоб я йшла у суспільне життя. Коли померла мама, мені випало стати на чолі родини. Одну дитину я могла витягнути. Тягнути і доньку, і чоловіка було важко. Протягом десяти років я мала вчитися, працювати й виховувати. Мене не раз запитували: «Така жінка — і самотня. Чому?» А я відповідала: «Свідомо». Мені це не заважало. А втім, виною стали страшні історичні умови. Мушу сказати, що Радянський Союз, і передусім Росія, —страшні країни щодо жінки. Ніде в світі немає такого підленького ставлення до «матері-одиночки», як було в Радянському Союзі. Треба було мати велике почуття гідності й гумор, щоби не дозволити зневаги до себе.

—Чи незалежна Україна дала жінкам розкрилля?

—Мені в Америці сказали: доки у вашому уряді не будуть жінки, ви і не мрійте стати врівень із світовими державами. Не можу зрозуміти страшну злобу проти Лариси Скорик, навіть якщо вона й помилялася. Але дійшло до того, що її побили. Чоловік б'є жінку тоді, коли він слабший, безпорадний. Я дуже шаную Романа Іваничука, але його виступ проти Лариси Скорик такий хлопський, що це переходить усякі межі. Має ж бути якесь джентльменство, чоловіча гідність.

—Утішмо себе тим, що цивілізація таки рухається уперед. У Норвегії є жінка-єпископ, у тамтешньому уряді — половина жінок, діють спеціальні центри для скривджених жінок, де можна пожити певний час, коли вибухають родинні конфлікти. Мені випала нагода побувати в такому центрі. Умови там вельми комфортні, проживання — безплатне. До речі, як ви ставитеся до вітчизняних жіночих організацій, рухів, асоціацій тощо?

—З гумором. Я там не працювала. Маю свою науку — археологію. Втім, якщо такі об'єднання роблять щось корисне, то нехай...

—Я також скептично налаштована щодо цих рухів. Один мій знайомий режисер і продюсер Євген К. задумав створити у Львові "клуб Марій" з актрис, поетес, художниць. Коли поцікавився моєю думкою, я розреготалася у відповідь і не втрималася від цинізму: запитала, чи не збирається він стати в тому клубі султаном. Євген образився...

—Нині другорядне виступає на перший план, важливе — опиняється на другому. Усі крайнощі — від браку інтелігентності.

—Не хотілося б, щоб нам з вами хтось закинув чоловіконенависництво. Мовляв, «перемивають кісточки» через розчарування...

—У мене ніколи в житті не було того розчарування, яке озлоблює жінку щодо чоловіків. Ми з донькою часто буваємо в сім'ї мого колишнього чоловіка, її батька. Дружимо, залюбки спілкуємося. Він зустрів жінку, яка присвятилася йому, і я її дуже шаную. Чи ви знаєте про те, що відомий піаніст Генріх Нейгауз та Борис Пастернак обмінялися дружинами, але до останньої миті залишалися друзями? І таких історій багато..

—Ви, пані Ларисо, невиправна оптимістка і життєлюбка.

—А що залишається? Наше посольство у США запевнило схвильовану діаспору, яка мала намір допомагати бібліотеці, що проблем уже немає, що нас уже фінансують. Хіба не смішно?

—Смішно, пані Ларисо...

Розмову вела
Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Хто-хто в нашій хаті живе?

Точка зору

Кілька явно не казкових сюжетів і міркувань президента тернопільської світлотехнічної компанії «Ватра» Романа Яремчука

Як віз опинився попереду коня

Усі нинішні дискусійні «танці» наверху проходять, по суті, під одну «мелодію». Кажуть, що у нас немає потрібної, розумної податкової політики, що її конче треба лібералізувати і т. і. Що Верховна Рада сяка-така, а уряд такий-сякий. Та ось приймемо бюджет, пакет економічних законів — і ситуація зміниться на ліпше. Та нічого подібного — не поліпшиться. Бо нинішня економічна ситуація потребує докорінних, а не косметичних змін. Бо треба ліквідовувати причини, які призвели до таких плачевних наслідків, а не латати діри.

Нам постійно нагадують, що в Україні вдалося пригальмувати інфляційну хвилю. Воно то так. Але водночас маємо і результати тих «досягнень», чи точніше — всенародної драми: третина підприємств стала збитковою, ще третина — ледве зводить кінці і з кінцями, а решта — якісь крихти заробляє. Торік наша «Ватра» мала 9,2 відсотка рентабельності.

Як на мене, то вітчизняні «модулятори» фінансово-кредитної політики у нашій державі переставили місцями мету або ціль і засоби їх досягнення. Якщо державною метою є домогтися зменшення інфляції, то ми цього досягнули. Та в тім то і річ, що збивання інфляційної хвилі не може бути самоціллю, а лише засобом для досягнення певної мети. Скажімо, для розвитку підприємництва, для підвищення купівельної спроможності населення. Одне слово, для того, щоб зробити наше життя впевненішим, обнадійливим. Але ми чомусь робимо все навпаки і на фоні масового зубожіння народу, який по півроку не отримує зарплати, ще й говоримо про якісь досягнення. Та чого ми врешті-решт досягли? Що все зупинено або через місяць-другий зупиниться, що все стоїть на грані розвалу?

То є, мабуть, найголовніша причина плачевного стану, в якому тепер опинилася українська економіка. І якихось великих надій на те, що бодай щось поліпшиться найближчим часом, у мене особисто немає. Бо через місяць-другий почне розгортатися передвиборний спектакль з багатьох дій. Та втім його наближення ми вже відчуваємо з висловлювань і дій наших політичних зверхників. І популістські гасла, яких і тепер не бракує, почнуть гуляти від Луганська до Тернополя, від Ужгорода до Сум. Бо з того, що обіцяють кандидати на високі посади, мало що справджується. Принаймні у нас. Послухаєш-прочитаєш сьогодні наших популістів і аж душа стрепенеться — як солодко, як гарно вони вміють говорити! Чого тільки не обіцяють: і дешеву ковбасу, і теплу куфайку, і постійну роботу в колгоспі... І коли б ми не знали, до чого вони хилять і чого прагнуть, що вони зробили з нашим народом, то, мабуть, уже давно пішли б за ними.

Безперечно, є чимало об'єктивних причин, які спричинили сьогоднішню ситуацію. І розрив старих економічних зв'язків, і залежність від енергоносіїв іншої держави, і наш, даруйте, совковий менталітет... То все надто серйозно — його наслідки ми ще довго відчуватимемо. Але, як на мене, то і власних помилок ми допустилися немало. Коли вже нам ніхто не вказував і нами не понукував.

Що робити? Український варіант

То що маємо робити далі? Треба насамперед вирішити три глобальні проблеми, від чого ми не рушимо вперед.

По-перше, **створити власний, вітчизняний ринок.** І робити це невідкладно. У нас не підтримують вітчизняного виробника, причому — на всіх рівнях. І про це треба говорити відверто. Подивіться на прилавки наших магазинів, пройдіться ринками — понад 90 відсотків товару привезено з-за кордону. А вітчизняна продукція припадає на складах, або взагалі припинене її виробництво. Звісно, є і така, що задарма нікому не потрібна. Але є і добротна, мало того — ліпша за те, що бачимо на ринкові.

І дивна склалася ситуація. Хто бував у наших банках, той напевно звернув увагу на те, чим вони сьогодні «начинені», що складає їх інтер'єр — усе імпортне. Та коли говоримо, що ватрівські світильники ліпші, ніж те, що бачимо у банках, то банкіри, не моргнувши оком, одказують: вони звикли до імпортних. Коли ж додаємо, що наша продукція дешевша, то чуємо роздратоване: «А то не ваша справа!» Ось такий, з дозволу сказати, «діалог». А тим часом фінансуємо зарубіжного виробника: польського, угорського, турецького...

Щоби повернутися обличчям до вітчизняного виробника, **треба істотно змінити фінансово-кредитну систему.** І то вже маємо другу проблему, що потребує найпильнішої уваги наших економістів та урядовців. Бо все залежить від того, на кого ця система працює. Якщо на свого виробника, то буде і власний, вітчизняний ринок. Якщо ж ні — то ніколи нам його не бачити.

Кажуть, що у нас слабкі банки, навіть порівняно з російськими чи польськими. Не знаю. Але те, що слабка наша промисловість, що ледве дихає — можу присягнути. А чому слабка? Бо ніде на світі такого немає, щоби підприємства не мали змоги взяти кредит, щоб їх кинули напризволяще. І то є екстремальна ситуація, коли все гине-задихається від нестачі обігових коштів, а банки «накручують» власну рентабельність майже до двохсот відсотків. Ні, я не виступаю проти банків. Я боюся іншого. Бо в ситуації, яку тепер маємо, спочатку загинуть підприємства, виробнича сфера, а невдовзі підуть на дно і банки. Бо, скажіть, то в них вкладатиме і позичатиме гроші? Ота «кіоскова держава», яка нас оточила? Сумніваюся.

Бо маємо врешті-решт зрозуміти: той, хто підтримує вітчизняне виробництво, думає про власний завтрашній день.

І, нарешті, третя проблема, яка гостро постала перед молодою Українською державою. Йдеться про **економічний патріотизм**, який нам сьогодні потрібний не менше, ніж чисте повітря.

Свій до свого — по своє

... Я виростав за часів буржуазної Польщі. У нашому селі, неподалік від Тернополя, було два кооперативи: польський й український. Такі собі крамнички, де селянин міг купити сіль, цукор, оселедці, сірники... Польський кооператив стояв навпроти українського через дорогу. І мені, дітваку, завжди кортіло подивитися: з чого там ті ляди, тобто прилавки, зроблені, що так виблискують? Одного разу я не втримався і приніс сірники, за якими мене посилали, з польського кооперативу. І отримав від батька таке, що на все життя запам'ятав. Як шкода, що багато наших урядовців, людей, які обіймають високі посади, не проходили через таку батьківську науку. Принаймні з їхніх дій того не видно.

Прикро про це говорити, але ми ніяк не можемо дати собі раду з нашим менталітетом. Бо діємо, як у тому старому анекдоті: якщо Іван ще не сидів у тюрмі, то треба його посадити. Будь-кому сприяємо — тільки не своєму. За таких підходів сподіватися на якусь добру перспективу — марна річ.

Недавно мав розмову з одним урядовцем. Виклав йому свої міркування і чую: «Коли ми відгородимося стіною від світу, закриємо кордони для імпорту — у нас взагалі нічого не буде. Ось ми купуємо американські «Джон Діри». Чому? Бо вони ліпші за наші комбайни. Значно ліпші. Про це вам кожен комбайнер скаже». Можливо, «Джон Діри» і ліпші — я ними хліб не збирав. Та ось у світлотехніці, як то кажуть, зуби з'їв. І знаю, скільки того імпортного хламу навезено сьогодні в Україну, як то робиться.

Ми свій товар продаємо на Заході, успішно пройшли з ним апробацію вимогливих сертифікаційних європейських центрів, а «рідний» чиновник від наших світильників відвертає очі, бо він, бачите, до них «не звик». Ото справді «українська комедія» кінця XX століття.

Так, без лібералізації податкової політики, без приборкання інфляційних процесів нам не обійтися. Але для порятунку економічної ситуації нам насамперед потрібен власний ринок з вітчизняною продукцією. І не йдеться про те, щоби відгороджуватися від світу, щоби створювати «економічне гетто». Але власний ринок неможливий без фінансово-кредитної підтримки вітчизняного виробника. Як і без економічного патріотизму. Маємо нарешті зрозуміти, що сильна економіка і любов до Батьківщини — поняття доволі тісно взаємопов'язані.

Звісно, за місяць чи за рік цього не зробиш. Але починати все одно треба. Тим паче, що добрий початок — це половина справи.

Монологи президента законспектував Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.

Леонід БРОВЧЕНКО, «Голос України»

ТАМ ОЧІКУЙТЕ ПРОГРЕС, ДЕ Є СПІЛЬНИЙ ІНТЕРЕС

Інвестиції

ДЕСЯТЬ років тому треба було добряче вистояти в черзі, щоби випить кухоль пива чи склянку лимонаду. Особливо, у великих містах, та й ще з настанням тепла. Про село й говорити нічого, бо туди пиво завозили вряди-годи. Бувало, що відпочиваючі залишалися з носом, бо на всіх не вистачало. Бо що то за соціалізм, коли немає дефіциту.

Тепер купуй, що душа забажає. І вітчизняні напої, й імпортні. Водночас споживання безалкогольних напоїв в Україні протягом останніх шести років зменшилося приблизно на 80 відсотків. Причина відома: різко зросли ціни на цю продукцію. Бо сьогодні пакет натурального соку чи дволітрова пляшка «Спрайту» коштує майже стільки, скільки півлітра горілки.

Але сьогодні кожен з нас може вибирати те, що йому найбільше до смаку. Звісно, за умови, що він має за що придбати пляшку оболонського пива, «Росинки» чи «Кока-коли».

—Наша мета, — говорить генеральний директор підприємства «Кока-кола. Аматіл. Україна» Кевін Е. Флін, — добитися того, щоб українці більше споживали безалкогольних напоїв. І, звісно, насамперед — нашого виробництва. А конкуренція, яка тепер є в Україні, змушує усіх дбати про якість власної продукції. Причому, не лише самих напоїв, без чого неможливо сподіватися на успіх, але упаковки, зрештою — реклами... Від цього лише виграє український споживач.

—Та не менш важливою ознакою конкурентоспроможної продукції є її ціна. Чи реальні можливості, що ціни на вашу продукцію стануть меншими?

—Саме для того ми і розгортаємо українське виробництво, — продовжує пан Кевін Е. Флін. —Інвестиції в місцеве виробництво дають змогу «тримати» ціни на рівні, доступному для українських споживачів. Навіть за річної інфляції в межах 25—30 відсотків.

І це в той час, коли конкуренти продовжують робити ставку на імпорт і лише виношують плани щодо вкладання грошей у місцеве виробництво. Отже, і болючіше відчувають на собі інфляційні процеси, які призводять до росту цін на імпортовані товари. Така обережність з боку іноземних інвесторів продиктована, очевидно, кількома моментами. Або браком коштів для великих інвестицій, або недостатнім досвідом для налагодження виробництва в сучасних українських умовах. Та й чимало наших потенційних партнерів, на жаль, лише приглядаються до ринкового поля в Україні: а що там буде далі? Як складеться політична ситуація в країні? Як виглядатиме податкова політика і т. п.?

Тим часом «Кока-кола. Аматіл. Україна» уже з 1992 року інвестує українську економіку, насичує наш ринок. Почали зі Львова, де організували спільне виробництво популярних напоїв з тамтешньою відомою пивоварною фірмою «Колос». Тепер будують завод у Великій Димерці під Києвом. На кінець цього року інвестиції «Кока-коли. Аматіл...» в українську економіку сягнуть 200 мільйонів американських доларів. Багато це чи мало? Для порівняння: торік Світовий банк відкрив кредитні лінії для потреб нашої економіки на суму приблизно один мільярд доларів. А в даному разі йдеться про одну фірму. До того ж кредити треба віддавати.

Що важливо, відома фірма використовує для свого виробництва в Україні наш вітчизняний цукор, послуговується нашою тарою. Звісно, все це має бути високої якості, тож на перших порах довелося відмовитися від послуг деяких партнерів і шукати інших.

Сьогодні «Кока-кола. Аматіл...» працює в 19-ти областях нашої країни, протягом нинішнього року її філіали з'являться в кожному обласному центрі. Схоже, що відома фірма аж ніяк не «тимчасовик» на українському ринкові, а шукає тут економічну нішу надовго. Чи точніше — уже знайшла ту нішу.

Гроші, вкладені у виробництво, — це не тільки насичення ринку тим чи іншим товаром, але й нові робочі місця, що особливо важливо для нашої країни, де поки що, на жаль, маємо зворотний процес. А тим часом у системі «Кока-кола. Аматіл...» зайнято 2200 чоловік і протягом двох-трьох років ця кількість зросте принаймні вдвічі. Мало того, не так давно американські вчені, проаналізувавши «наступ» «Кока-коли» на східноєвропейський ринок, зокрема в Польщі й Румунії, дійшли такого висновку: кожен новий робітник, найнятий там фірмою, спричиняє появу ще десяти робочих місць у цих регіонах. Звісно, за ринковою інфраструктурою ми — не Польща і навіть не Румунія, але «кока-колівська» схема роботи приблизно однакова на всіх східноєвропейських теренах. Отож можемо стверджувати, що уже найближчим часом 50 тисяч наших співвітчизників матимуть постійну — і непогано оплачувану — роботу завдяки приходу на український ринок цієї фірми.

Інша річ, що в управлінському апараті «Кока-коли. Аматіл...», особливо — на найвищому щаблі, українців дуже мало. Прикро, але закономірно, бо робота у фірмі вибудована за сучасними світовими взірцями, чого поки що бракує нашим багатьом управлінцям-співвітчизникам. Кажемо «поки що», бо компанія постійно проводить навчання з управлінським персоналом — як на вітчизняній базі, так і за кордоном — готує його до самостійної роботи.

—Уже всіма філіалами в областях керують місцеві спеціалісти, які пройшли відповідне навчання, —говорить Кевін Е. Флін. — Причому, вони продовжують набувати досвіду і пізнавати філософію сучасного управлінського процесу. Сьогодні маємо в компанії добре підготовлених, ініціативних людей, не позбавлених самолюбства і прагнення зробити кар'єру, які через три-чотири роки визначатимуть обличчя підприємства в Україні, візьмуть управління в свої руки.

(Закінчення на 14-й стор.)

Вічна загадка

Юрій ВЕНГЕРЕШ,
«Голос України»

«Жіноча доля» — хто її розкаже, жіноча доля — хто її збагне... Так чи інакше співається у сучасній пісні, але жінка — то найбільша загадка. І для колгоспного їздового, і для вченого-генетика зі світовим ім'ям. Загадка, яку людство розгадує тисячоліттями і навряд чи розгадає. Та й чи треба це робити, коли процес розгадування тримає нас у невимовно-дивному чарі. Коли від того ми, чоловіки, самі стаємо мужнішими, добрішими і, зрештою, розумнішими. Сміється чи сумує жінка, причащається любов'ю чи молиться — вона завжди прекрасна! Навіть у своєму горі. Та, втім, не завдаваймо їй прикрощів, не дозволяймо жінці плакати, як закликає поет. Хіба що від щастя. Нехай назавжди з нами залишається загадка, ім'я якій—жінка.

Вічна загадка любові!

Надія ВЕРБИЧЕНКО, журналіст

Навіщо розумна голова, якщо волосся негарне?

Останнім часом у Сполучених Штатах набуло популярності нове шоу — конкурси краси для маленьких дівчаток віком... від одного місяця до шести років. Це має (принаймні на фотографіях) справді привабливий вигляд, хоча й не зовсім натурально: маленькі дами у класичних сукнях із неймовірними зачісками весело усміхаються до журі та глядачів.

Але, як пише зарубіжна преса, часто за цим блиском приховується трагедія. Нещодавно Сполучені Штати вразила смерть маленької дівчинки, яка стала жертвою сексуального маніяка. Свого часу вона не раз перемагала у конкурсах «дитячої краси». Стверджують, що увагу маніяка привернула саме зовнішність дівчинки, яка намагалася виглядати дорослішою за свій вік.

Однак нещастя маленьких красунь не лише в тому, що їм загрожує зустріч із маніяками. Їхнє життя часто складається із численних маленьких трагедій. На одному з останніх конкурсів краси в США мама, розлючена невдалим виступом доньки перед журі, почала її стягувати з подіуму й бити прямо на очах глядачів. Члени журі, побоюючись, щоб дівчинка ще більше не постраждала від материного гніву, не стали присуджувати їй останнього місця.

Цей епізод якнайкраще демонструє одну проблему. Батьки цих дівчаток згодні щороку витрачати до 50 тисяч доларів на вбрання для конкурсу, псувати косметикою шкіру дітей, фарбувати їм волосся і вставати з ними о четвертій ранку напередодні конкурсу. І все це заради єдиної мети — будь-що здобути перемогу, яка відкриє їхнім дівчатам дорогу до успіху, вигідних контрактів та майбутнього вдалого заміжжя. Таким батькам дуже важко змиритися з поразкою своїх дітей, оскільки вони переконані — в цьому світі легко досягає успіху тільки красива жінка.

Не дивно, що проти таких конкурсів протестують феміністки. «Красива жінка справді має більше шансів зробити кар'єру. І це тому, що чоловіки не завжди сприймають жінок як своїх рівноправних партнерів, а більше цінують зовнішність, аніж розум», —стверджують американські феміністки. Можливо, вони дещо перебільшують. Але сенс у їхніх словах є.

За традицією замислюючись над проблемами емансипації лише напередодні 8 березня, ми завжди знаходимо приклади дискримінації жінок. І в політиці нас меншість (хоча серед виборців — більшість), і в науці проявити себе шансів небагато (хоча, знову-таки, у школі та в інститутах краще навчаються саме дівчата). Та, певно, не слід у всіх своїх негараздах звинувачувати лише чоловіків. Чимало жінок у своїй кар'єрі вчиняють саме так, як деякі фанатично налаштовані батьки маленьких учасниць конкурсів краси: вони «роблять ставку» не на освіту та розум, а на зовнішні дані й шарм. І часом, коли краса меркне, такі жінки залишаються у «розбитого корита». Тож кого звинувачувати? Є привід замислитися! До наступного 8 березня...

Наталя ФІЛІПЧУК, Надія БЕДРИЧУК, «Голос України»

Леді, що керують політикою. І... політиками

Якось до рук потрапила стаття одного американського психолога, який розмірковував над проблемою «Жінка в політиці». На його думку, здобувши рівні права з чоловіками, жінки так швидко піднеслися на найвищі щаблі влади, що нині за феномен можна вважати не жінку в політиці, а політику без жінки.

Узагалі, на думку науковців, як жіноча логіка і психологія відрізняється від чоловічої, так різняться і принципи ведення ними політики. Чоловічий принцип —це революції, активність, жорсткість. Жіночий —сімейний затишок, нагромадження багатства, намагання уникати конфліктів і знаходити компроміс.

Якщо зазирнути в історію, то побачимо: часто саме жінці вдавалося вивести свою країну з кризової ситуації. Так, по-доброму вплинуло на Великобританію 63-річне правління королеви Вікторії, за часів якої сонце ніколи не захмарювалося над Британською імперією, а економіка сягнула таких вершин, що 1865 року королева дозволила таку «розкіш», як зниження податків майже на третину. Цього століття не менш героїчно виконувала свої обов'язки і прем'єр-міністр Маргарет Тетчер.

До речі, психологи вважають: жінка, що зробила кар'єру, часто має найкращі чоловічі риси характеру —наполегливість, стійкість, витривалість, які поєднуються із суто жіночими — врівноваженістю та дипломатичністю. Можливо, тому і називають їх «залізними леді».

Східне сонце гартує «залізних»

Уперше такий епітет було застосовано до прем'єр-міністра Великобританії Маргарет Тетчер. Але, здається, він більше пасує колишньому і майбутньому прем'єр-міністру, нинішньому міністрові закордонних справ Туреччини Тансу Чіллер. Вона не просто зробила кар'єру. Вона — перша жінка, яка піднялася на найвищий щабель влади у мусульманській державі. Багато турків вважають її «найкращим джигітом» країни.

Свою кар'єру Тансу Чіллер розпочала 1990 року з посади помічниці нинішнього президента Туреччини Сулеймана Деміреля, який тоді був лідером Партії правильного шляху. Отже, Тансу Чіллер обрала правильний шлях і вже 1993 року очолила цю партію, а через місяць — і кабінет міністрів країни. За підсумками дострокових виборів Тансу Чіллер і Месута Йилмаза створили спільний уряд, який очолюватимуть по черзі. Тансу Чіллер обійме цю посаду 1997 року.

За словами очевидців, ця жінка надзвичайно рішуча і розумна, швидко ухвалює рішення і домагається їх виконання. Надзвичайно працездатна, спить щонайбільше 4—5 годин на добу. Але, коли вона роздратована, людям, що продемонстрували свою некомпетентність, доводиться шукати іншу роботу.

Як кожна жінка, Тансу Чіллер любить елегантний одяг, вибір того чи іншого фасону часто стає еталоном моди для турчанок. І ще одна особливість турецької «залізної леді»: коли вона говорить про свою країну, очі у неї завжди сяють.

Така й конгрес переконає

Репутацію жорсткого, але компетентного політика має і держсекретар США Мадлен Олбрайт. Тривалий час ця посада була привілеєм чоловіків. Олбрайт стала першою жінкою в історії США, яка обійняла її. Можливо, тому, кажучи про Олбрайт, журналісти і політики часто порівнюють її з попередником Уорреном Крістофером. Якщо Уоррен Крістофер славився своїм умінням знаходити компроміси, то Мадлен Олбрайт іноді порівнюють із... «бульдогом, що вгризається у кістку, яку потім у нього не можливо вирвати». Але, з іншого боку, навіть супротивники Олбрайт погоджуються з такою характеристикою цієї жінки: вона вміє подавати заплутані міжнародні справи у доступній і виразній формі, легко знаходить спільну мову з найрізноманітнішими аудиторіями. За словами колишнього представника США на переговорах з боснійського врегулювання Річарда Холдбрука, їй навіть під силу переконати конгрес та американську громадськість у необхідності виділення додаткових ресурсів на проведення зовнішньої політики країни. А це неабияке досягнення.

«А чи може й чоловік стати прем'єром?»

Таким наївним запитанням школярі часто зустрічали колишнього главу норвезького уряду Гру Харлем Брундтланд. Дитяча логіка зрозуміла — за останні півтора десятка років чоловіки керували урядом лише «епізодично». А взагалі посада прем'єра в Норвегії асоціюється з жіночим ім'ям — Гру.

57-річна пані Брундтланд перебувала на цьому посту 10 років. Вона тричі очолювала уряд: 1981, 1986 та 1990 року. І, за опитуваннями, ця перша та єдина жінка-прем'єр була найпопулярнішим главою уряду Норвегії.

Популярність уперше прийшла в 1970-х роках, коли ця леді стала міністром охорони навколишнього середовища Норвегії. Вона так завзято працювала над розв'язанням екологічних проблем, що невдовзі її стали називати «міністром екології світу».

Очоливши уряд, Гру Харлем Брундтланд не змінила своїх поглядів: так само багато уваги приділяла екології, соціальному захисту, освіті та вихованню дітей. Згідно з опитуваннями, прем'єру симпатизували до 90 відсотків норвежців.

Популярності жінки сприяла і її демократичність. Зокрема, їдучи вранці на роботу, пані Брундтланд «смиренно» стояла в дорожніх «пробках», запізнюючись. Вона казала: «Мій робочий час коштує не дорожче, ніж час усіх тих людей, які могли б запізнитися в офіс, аби заради мене перекривали рух транспорту».

Невдовзі журналісти почали писати, що прем'єр «виросла з одежі національного політика». Брундтланд ладили в генеральні секретарі ООН. Однак організацію очолив чоловік. І наприкінці 1996 року глава норвезького уряду оголосила, що залишає справи. Дехто вважає, що цей крок пов'язаний з обранням на посаду генсека ООН Кофі Аннана. Але сама пані Брундтланд пояснює свій крок тим, що хоче більше уваги приділити родині та написати книгу. Досить того, що шестеро онуків бачать бабусю лише по телевізору. Віднині вона сама їх виховуватиме.

Перепаде на горіхи

Радниця мера Хайфи із жіночих питань Ілана Чернавода знайшла управу на сильну стать, яка зловживає силою. Вона згуртувала навколо себе дужих хлопців, готових «віддячити» чоловікам, що лупцюють своїх дружин, та насильникам.

«Ізраїльтянки, які не можуть добитися правди в суді, — аргументує Ілана, — отримають підтримку в нас, і будьте певні: їх кривдники не зможуть вільно розгулювати вулицями». Почувши погрози, можновладці міста не підтримали такий спосіб боротьби з насиллям, заявивши, що пані Чернавода висловила свій особистий погляд на цю проблему.

Знай наших!

ВІДВОЮВАЛА

Вагітна жінка перемогла у нерівній сутичці з левом, борючись за життя власного чоловіка.

Сталася ця жахлива драма в районі Кіунта на сході Кенії. Вранці чоловіка 18-літньої Батулі Кунде розбудили сполохані кури. Чоловік вийшов подивитися, що налякало птиць, але не встиг зробити і двох кроків, як на нього налетів величезний лев. Хижак, видно, вирішив внести зміни до меню свого вранішнього сніданку і розпоров спантеличеному хазяїнові руку. Батулі, яка вибігла на шум, кинулася на допомогу чоловікові. Лють голодного царя звірів не зупинила її. Ухопивши чоловіка за пасок, потягнула благовірного до себе. Почалося своєрідне «перетягування канату». Зрештою лев відступив перед натиском розгніваної жінки і дав чосу...

Журі з провідних кенійських журналістів нагородило місіс Батулі призом за сміливість. Він, щоправда, не грошовий, але відважна леді вже отримала нагороду, зберігши життя батькові своєї дитини.

Не сидиться...

Долю дружин колишніх президентів Америки неважко передбачити. Після того, як їхні чоловіки залишають владний Олімп, вони натхненно працюють у різноманітних фондах та організаціях, створених ними ж на посаді «першої леді».

Берд Джонсон, удова Ліндона Джонсона, працює на благо Національного центру диких квітів. Розалінн Картер бере активну участь у роботі Картерівського центру, який має «сприяти зміцненню миру і дотриманню прав людини». Вона — активна учасниця щорічних симпозіумів з проблем розумового здоров'я нації. Щороку пані Картер віддає один тиждень для будівництва житла бідним американцям.

Барбара Буш, на відміну від інших перших леді, присвятила себе лекторській діяльності: вона їздить країною, розповідаючи про життя в Білому домі та важливість створення сім'ї.

Отож, як каже Ненсі Рейган, пенсійного спокою не знають дружини колишніх президентів: вони продовжують дотримуватися заведеного в Білому домі активного розпорядку дня.

Кинь сигарету!

Кожні десять секунд на планеті тютюн убиває свою чергову жертву. В самій лише Європі від хвороб, пов'язаних з палінням, щороку помирає півмільйона чоловік.

Втім ця жахлива статистика не зупиняє 42 % чоловіків і 28 % жінок, які щоранку тягнуться за новою сигаретою. Група європейських експертів з ракових захворювань внесла пропозиції щодо контролю за вживанням тютюну.

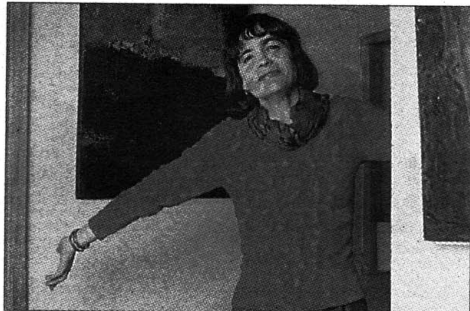
Щоб захистити дітей і підлітків від згубної звички, необхідно повсюдно ліквідувати автомати з продажу сигарет. Останнім часом все частіше стали говорити про шкідливість «пасивного» паління. Дослідження показують, що люди, які не палять, але змушені перебувати в наповнених тютюновим димом приміщеннях, однаково ризикують захворіти на рак, тому в 1989 році ЄС прийняв постанову, котра забороняє паління в громадських місцях: школах, лікарнях, кінотеатрах тощо.

Щодо офісів, то в них для любителів сизого димку треба відводити спеціальні місця.

Юрій ЗЕЛІНСЬКИЙ.

ПАНІ З КАРТИНАМИ ТА ВІКНАМИ НА АРТЕМА

ЗА А. ВОЗНЕСЕНСЬКИМ, художник залишає на аркуші обличчя та долі, рятуючи їх від зникнення, вихоплюючи з темряви небуття. Рятуючи чиїсь миті, він витрачає хвилини єдиного життя свого. Тут слід додати, що в тому месіанстві на одній гілці разом з художниками гойдаються й галеристи.

В отроцтві вона бачила себе кінознавцем. А ще —співачкою. Доспівалася до того, що зірвала голос. Цей штрих — відправна точка для довгої вервечки майбутніх перевтілень Ірини Осадчої. На гобелені її самотворення — чимало таких «максималістських» вузликів. Скромним газетним коректором вона навішувала на себе гроно обов'язків, що з ними нищівно розправлялася. Властивість Ірини усі свої починання супроводжувати самоспаленням не раз проявлялася згодом (як результат - потрапляння до лікарні з нервовим виснаженням).

Галерея «Ірена», що нею керує, завоювала паству та авторитет не так просто. Так само не з'явилася нізвідки сама галерейниця, про яку пізніше напишуть як про єдину бізнес-леді новонародженого артринку, яка стабільно утримує свої позиції понад п'ять з половиною років. Для всього цього замало бути мініатюрним темноволосим енергійним Тельцем з філологічною освітою.

— Свою діяльність як галерейниця я розпочала з проекту щодо допомоги творчим людям, які перебувають в ув'язненні. У реалізації його, а також з приміщенням по вулиці Артема мені допоміг міжнародний фонд «Відродження». Протягом трьох років я робила виставки робіт ув'язнених, виїжджала в колонії та в'язниці України, Баварії. А коли фондівське фінансування припинилося, функціонування галереї стало можливе за рахунок людей, що купували картини або брали роботи в оренду на договірних засадах. Як гуманітарному підприємству «Ірені» допомагає також Шевченківська райадміністрація... Коли свого часу у фонді мені запропонували робити виставки, мене це так захопило, що нині вже не уявляю свого життя без цього. Мене вже ніщо не змусило б повернутися у пресу, яка багато нервів попсувала... А серед художників я знайшла, мабуть, саме те, що було в мені самій. Митці — люди, які віддають себе через свої роботи.

— Тягнути галерейний віз, коли є величезна пропозиція робіт і немає на них попиту,— справа ризикована...

— Тому й цікаво працювати, що є з чого вибрати. Щодо потенційних покупців, то, пропонуючи роботи, я зустрілася з дуже освіченими (математично, фізично...) людьми, які у свої 30 очолили банки, трасти. Завдяки розуму вони досягли певних висот у своїй галузі. А я вбачаю свою роль у тому, щоб допомогти їм піднестися естетично. Трапляється, не хочуть брати картину в офіс. Кажу: «Не треба грошей, хай повисить». Коли приходжу забирати, з'ясовується, їм порожня стіна вже «заважає» працювати... Сьогодні художники, використовуючи старі запаси полотна та фарб, ще недорого пропонують свій доробок. А ті, хто придбає картину тепер, у подальшому розбагатіє.

— Створюючи «Ірену», ви користувалися чиїмось досвідом?

— Цілковито все — на інтуїції. Звичайно, стежу за спеціальними виданнями, аукціонами. Однак навіть не маю часу поїхати на Захід. Я — ані при Спілці художників, ані при Мінкульті. А всі зв'язки осіли там. Часто туди надходять запрошення (які навіть не вимагають держфінансування) щодо участі у мистецьких акціях. Мені цього ніхто не пропонує...

Утім, і в нашій незбалансованій добі є свої плюси. Настав час реалізації кожного. Врешті-решт, ринок мистецтва і в нас народився. І те, що галерея виживає завдяки нашим комерційним структурам та райвиконкому,— вже показник того, що тут варто жити і працювати.

— За якими критеріями добираєте роботи для виставок?

—Частково покладаюся на власний смак. А взагалі для цього є мистецтвознавці. Щоправда, через малу платню вони тут довго не витримують... Зовсім не обов'язково, щоб автор був іменитий. У нас пройшла серія персоналок молодих митців. Після експозиції часто спостерігаєш, як людина почала працювати цікавіше... До речі, так часто, як в «Ірені», — кожні два тижні — виставки не змінюють одна одну ніде.

— Чи не затісний цей зал для ваших діянь?

—Більшого не прагну. Навіть це приміщення — значні кошти, враховуючи те, що вікна виходять на центральну вулицю. Масштабні акції влаштовую у великих столичних залах.

— Чим пояснити, що в «Ірени» імідж стабільної галереї?

— Стабільність залежить від однієї людини. Якщо я завтра не вийду на роботу, нічого цього не буде. Здавалося б, галерей відкривають багато. Насправді це, здебільшого, — магазинчики-салончики, в яких зроблять 1-2 виставки, а потім переходять на сувенірний потік. Треба мати неабияке бажання та сили, щоб вести усі ці адміністративні справи. Я й удома продовжую працювати.

— Чи існує для вас поняття «побут»?

— Звісно. Приходжу додому, сумно заглядаю у порожній холодильник. Навіть протягом дня, коли є гроші, не завжди встигаю щось купити. А харчуватися в кафе чи ресторані поки що не можу собі дозволити. Ось сусідка мене підгодовує.

— А що ще не встигаєте в житті?

— Як для філолога я нині мало читаю. Хотіла б походити на лекції О. Петрової у Києво-Могилянський академії — нема коли. Свого часу добре володіла французькою, іспанською — не завадило б удосконалити свої знання. Закінчити курси водіїв. Не кажучи вже про те, що як жінка маю більше уваги приділяти своїй зовнішності. Якщо для когось зовнішність — це культ, для мене — безрадісне заняття, необхідність.

— Що відчуваєте напередодні 8 березня?

— Дуже люблю це свято. Чудово, що його ніхто не відміняє. Мені завжди хочеться залишатися жінкою. Хоча часто чоловіки мене побоюються, тому що сильна.

— З чого жалкуєте, а з чого — навпаки?

— Шкодую, що не народилася пізніше. Здається, могла б яскравіше себе проявити і для інших зробити більше. А тішить те, що після школи не вступила до торгово-економічного інституту. Можливо, нині я уже свій банк відкрила б. Однак вдячна долі, що цього не сталося.

Розмовляла Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

Р. S. Статусу галереї вітчизняне законодавство не передбачає. Тому галерея — розкіш, що потребує або розпродажу колекції робіт, або постійного спонсора. Недаремно багато українських митців працюють на запрошення філантропів у тих країнах, де мистецтво не оподатковується. І невідомо, хто покладе край парадоксальному станові речей, коли «чужі дядечки» годують наших художників.

Віталій АБЛІЦОВ, «Голос України»

«Британіка» розповіла перша

ПРО ПОШИРЕННЯ творчості Т. Шевченка на американському континенті написано досить багато. Зазначимо, що першу згадку про нього в англомовному світі датовано 1868 роком, коли політемігрант з України А. Гончаренко опублікував у своєму двотижневику «Вісник Аляски» власний прозовий переклад уривків з поеми «Кавказ». А як подано інформацію про автора «Кобзаря» в енциклопедичних виданнях США?

Вашингтон чи Джефферсон?

Шістдесят п'ять років тому, тобто 1932 року, світ і США відзначали 200-річчя одного з батьків-засновників заокеанської республіки Джорджа Вашингтона. Українська діаспора теж святкувала цю подію. На урочистих зібраннях та вечорах тоді спалахували дискусії на тему «Чому Т. Шевченко вжив у своїй поемі «Юродивий» ім'я Вашингтона»? Річ у тім, що всі бачили пряму паралель між північноамериканськими й англійськими стосунками та українськими й царськоросійськими. Більшість засуджувала Б. Хмельницького, який не зумів відстояти незалежність створеної держави й пішов на союз з Москвою, й захоплювалися Д. Вашингтоном, котрий захистив свободу майбутніх США від зазіхань королівської Великобританії.

Разом з тим, цитуючи рядки Т. Шевченка з поеми «Юродивий»:

Ім'я Шевченка у світі

... коли
Ми діждемося Вашингтона
З новим і праведним законом?
А діждемось таки колись!,

частина еміграційних дослідників засумнівалася, а може, Поет помилився? Адже, мовляв, автором ідей, на яких стоїть фундамент американської ідеології—Декларація Незалежності 1776 року, є Томас Джефферсон.

Але в тім то й велич Т. Шевченка, що він добре орієнтувався у сучасних йому політичних відносинах між країнами. Він бачив схожість і різницю між американською й українською 1648 р. революціями. Тому в «Юродивому» виклав політичну програму, сформулював ідеал майбутнього державного ладу України. Д. Вашингтон визволив Північну Америку із залежності від Англії, а потім Т. Джефферсон дав їй праведні закони.

Одне слово, Т. Шевченко чітко бачив найважливішу проблему української боротьби — брак гідних провідників народу. До того ж його висновки стосуються не тільки України, а й усіх поневолених царською Москвою народів — «від молдавана до фіна».

На сторінках енциклопедій

Першу згадку про Т. Шевченка у США помістила **Британська енциклопедія** в 21-му томі (Нью-Йорк, 1886 р.). У статті, присвяченій Україні, йдеться про нашу літературу, про її фундатора І. Котляревського. Т. Шевченкові віддано цілий абзац: «Справжній національний поет... Ніхто не змальовав з більшою силою старі часи України, як Шевченко».

«Католицька енциклопедія» (Нью-Йорк, 1912 р.) назвала Т. Шевченка серед письменників, творчість яких здобула великого міжнародного розголосу.

У перевиданій **Британській енциклопедії** (Чикаго, 1947 р.) дано розлогу характеристику Поетові: «Романтичний націоналіст у своїх перших, а революційний інтернаціоналіст у пізніших творах, Шевченко сягає глибоко корінням в український фольклор. Він став символом національності».

У 17-му томі **Енциклопедії Коліерса** (1949 р.) поміщено статтю «Шевченко Тарас (1814 — 1949), український поет і митець». У ній, зокрема, сказано: «В 1841 р. він видав «Гайдамаки», з описом бунту українських селян проти поляків у 1768 р. Після того він звернув увагу на терпіння свого народу під Росією в поемах «Сон», «Великий льох», «Кавказ» і т. п. Його було визнано речником терпінь України, борцем за її право на незалежність і найбільшим її поетом».

Подібну оцінку творчості Поета подали й перевидана 1950 року **Енциклопедія Коліерса** та **«Енциклопедія Американа»**. Остання поряд з Т. Шевченком поставила ще й О. Кобилянську, В. Стефаника, М. Вовчка, П. Куліша, І. Франка, П. Мирного, М. Коцюбинського та В. Винниченка, назвавши їх видатними постатями української літератури.

Символ незалежності України

Не обійшли ім'я Т. Шевченка й різноманітні енциклопедичні словникові видання США. Так, **«Колумбійський словник модерної європейської літератури»** (1947 р.) у своїй статті порівняв Т. Шевченка з І. Франком, наголосивши, що останньому, незважаючи на його великий талант, не вистачає Шевченкового розмаху і глибини. Одначе І. Франко має далеко більшу культуру.

«Енциклопедія літератури» (Нью-Йорк, 1946 р.) пише: «Як об'єднавчий чинник нових напрямів виступає поет Тарас Шевченко, один з найбільших слов'янських поетів... Його поезії навіяні духом незалежності України. Він теж вимагає справедливості для найнижчих, не тільки для визволення з московського режиму, а й від забобонних традицій сільського оточення... Важко сказати, що міг би осягнути Шевченко, коли б він був розвинувся на волі: він залишається найправдивішим поетичним духом, якого досі дала поезія». Видавництво «Філософічна бібліотека», яке підготувало вже згадану «Енциклопедію літератури», випустило у світ і **«Словник світової літератури»** (1943 р.). Серед видатних письменників натрапляємо тут і на ім'я Т. Шевченка.

Деякі енциклопедичні видання розповідали про Поета так емоційно, що відступали від істини. Так, **«Біографічний словник Вебстера»** (1948 р.) називає Поета батьком української літератури і надав йому звання професора Київського університету, якого він не мав. У такому дусі написано статтю і в однотомній **«Слов'янській енциклопедії»** (Нью-Йорк, 1949 р.). Поет «виказав літературну придатність української мови, прославив українських козаків за їх боротьбу за незалежність і пристрасно вірив у майбутню вільну Україну, він багато причинився до створення суттєвого й інтелектуального тла для незалежності України впродовж останньої половини дев'ятнадцятого століття. Велич Шевченка як поета лежить у його широкій прихильності, пристрасній любові до своїх земляків-українців і в його непохитній вірі у вільну, демократичну Україну».

«Світовий колумбійський довідник Ліпінкота» ознайомлює читачів з географічними місцевостями, названими на честь великого українського Поета.

Завершити цей огляд поширення творчості Т. Шевченка в американських англомовних виданнях логічно такими рядками з нью-йоркської **«Енциклопедії суспільних наук»**: «Святкування його пам'яті перетворилося на спеціальний культ серед українців у всьому світі, а його могила стала українською національною святинею».

На знімку: гравюра Петра Холодного, поширювана українською діаспорою у дні відзначення 200-річчя Д. Вашингтона.

Ділова жінка

Одвічна жіноча позиція — керувати...

***ПОЗНАЙОМИВШИСЬ** з молодою й гарною Тетяною Василенко, директором рекламного агентства Провід/BBDO, я висловила думку, що в українському діловому світі вимальовується тенденція: жінки успішніші в бізнесі, ніж чоловіки. Жінки ладні виконувати будь-яку роботу, багато встигають і не впадають у відчай з будь-якого приводу. Тому їхній успіх у бізнесі закономірний, вважає Тетяна.*

— Яка ниточка з минулого простяглася до вашого нинішнього вибору?

— Гадаю, це захоплення англійською мовою, бажання і вміння спілкуватися. У школі мені подобалося все те, чому шкільна програма особливої уваги не приділяла, —малювання, архітектура. Взагалі мистецтво. Як людина послідовна, я намагалася реалізувати свої бажання. Захоплювалася спортом, подавала великі надії в художній школі. Та мистецтво — то царина, в якій кожен працює переважно сам-один. А я завжди прагнула спілкування, і якнайбільше. У восьмому класі пішла на курси англійської мови. Тому мій наступний вибір —факультет романо-германської філології Київського університету — став логічним продовженням прагнень.

Після закінчення університету поїхала з чоловіком за кордон, і цей життєвий досвід приніс у моє життя усвідомлення того, що іноземними мовами має володіти кожна освічена людина, оскільки це хороша підмога в роботі. Але це не те, що можна робити все життя.

— Що означає досвід у вашій скарбничці цінностей?

— Мені, либонь, дуже пощастило, що після повернення з-за кордону почала працювати на Українському телебаченні у міжнародному відділі. Робота полягала в координації проектів західних тележурналістів. На той час в Україні ще не почали своєї діяльності посольства багатьох держав, а інформаційний інтерес треба було забезпечувати. Я здійснювала підтримку знімальних груп, які приїздили в Україну. Була одночасно і координатором, і перекладачем, і продюсером. Я захопилася, дуже полюбила цю роботу. На жаль, її довелося залишити, —знову їхала з чоловіком. Але той досвід позначився на всій моїй наступній діяльності. Робота після повернення також була пов'язана з телебаченням, але тепер уже щось близьке до реклами. Минуло три роки. Нині не мислю себе поза рекламним бізнесом.

— Тетяно, що, на вашу думку, найважче у понятті «керівництво», «керувати»?

— Гадаю, то одвічна жіноча позиція — керувати. Але для себе я не надто акцентую на тому, що я керівник, скоріш просто усвідомлюю свою велику відповідальність за спільну справу. Я — прихильниця партнерських стосунків у роботі. Колектив — це передусім робота всієї команди. Більшість рішень приймаємо колегіально. Однак за деяких ситуацій саме мені доводиться вирішувати.

— Тетяна Василенко — амбіційна жінка?

— Мене передусім турбують підвалини. Амбіції на голому місці здаються смішними. А я найбільше не хотіла б цього.

— Бізнес і родина. Чого не полюбляють ваші домашні?

— Мої домашні толерантні. Вони вже звикли, що протягом цілого тижня я дуже завантажена. У вихідні ми любимо гуляти разом. Намагаємося якомога частіше зустрічатися з друзями. Вдома не люблю говорити про роботу, намагаюсь «відключатися». Але моїй родині не байдужа й моя робота. Син, коли дивиться телевізор, цікавиться: «Мамо, то твоя реклама?»

Вдома я тиха, ласкава, спокійна (сміється). Адже мене щомиті можуть осадити залізним аргументом про мою керівну роль на роботі.

— А тепер рецепт успіху від Тетяни Василенко. Чого, на вашу думку, ні в якому разі не можна робити, якщо хочеш добитися успіху в бізнесі?

— Не можна зупинятися на досягнутому. Я ніколи не говорю про великий успіх, бо завжди є над чим працювати. Працювати захоплено, з інтересом. Реклама — справа не нудна. Це весь час щось нове. Ніколи не робила того, що мене по-справжньому не зацікавило. Отака вдача...

Інтерв'ю взяла Анастасія УМАНЕЦЬ.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ, «Голос України»

Розкішний подарунок на день народження

зробила сама собі динамівка з Тернополя Олена Зубрилова, здобувши три срібні і бронзову медаль на чемпіонаті світу з біатлону у Словаччині

ОЛЕНА — мов тая лялечка з симпатичними ямочками на щоках. Коли вона усміхається, то навколо світлішає і стає радісніше на душі. Важко зрозуміти, звідки в цього тендітного й чарівного створіння (зріст 158 см, вага 54 кг) беруться сили і витривалість долати виснажливі кілометри снігової дистанції. І ще й влучно класти кулі в мішень. Це під силу не кожному представникові сильної статі у розквіті літ.

Зубрилова — ніжна і любляча мати. А її маленька пустунка — дворічна Танечка — дуже сумує за мамою, бо вона з татком Романом завжди відсутні. Більшість часу дівчинка перебуває в Києві у батьків Романа, який тренує дружину. А коли бачить матусю на телеекрані, радісно реагує, бере в рученятка віника, падає на підлогу і вдає з себе біатлоністку на стрільбищі, примушуючи дорослих сміятися до сліз. До речі, батьки вже купили Танечці лижі і сподіваються, що й вона колись успішно долатиме снігові траси...

—Як опинилися в Тернополі?

—Це сталося після Олімпіади в Ліллехамері. Тоді головний тренер національної збірної Ігор Починок запропонував переїхати до його рідного міста. Там нам з чоловіком надали двокімнатну квартиру і створили належні умови для тренувань.

А народилася наша героїня в Шостці, що на Сумщині, 25 лютого 1973 року. «Як бачите, сама собі зробила подарунок на день 24-річчя», — каже Олена. Чемпіонат стріляючих лижників у словацькому гірському містечку Озрблі відбувався саме в ті дні.

На лижі Олена стала ще маленькою. Але до цивілізованих занять долучилася людиною цілком свідомою.

—Коли навчалася в п'ятому класі, до нас завітав тренер із спортклубу «Свема» Ігор Аркадійович Бушмельов і всім бажаючим запропонував записатися до лижної секції. Таких виявилося багато, практично весь наш клас. Але минув час, і, окрім мене, решта «зійшла з дистанції». Тренуватися дуже подобалося, а особливо те, що мене — найменшу в секції — всі опікали. Роки праці не минули дарма. Спершу потрапила до збірної України. 1991 року на Святі Півночі в Мурманську посіла престижне 14-те місце і виконала норматив майстра спорту.

—А чому змінили профіль, ставши біатлоністкою?

—То була ініціатива мого тренера, який вважав, що в біатлоні я маюліпші перспективи, ніж у лижних гонках. Взагалі Ігор Аркадійович важив для мене дуже багато. Боляче від того, що цієї прекрасної людини вже немає. Бушмельов загинув в автокатастрофі.

Коли народилася національна збірна України з біатлону, то там знайшлося місце й для Оленки Огурцової (дівоче прізвище). Вона поступово, але твердо й упевнено, йшла до вершин, регулярно виступала на найбільших змаганнях. Олімпійські ігри-94. Спринт 7,5 км — 14-те місце. Індивідуальна гонка 15 км — 12-те. Естафета 4х7,5 км — 5-те. Чемпіонат світу-93. Естафета — 5-те місце. Командна гонка 7,5 км — 6-те. Чемпіонат світу-96. Індивідуальна гонка — 7-те. Естафета — 3-тє. Командна гонка — 2-ге. Чемпіонат світу-97. Спринт —2-ге. Гонка переслідування — 2-ге. Індивідуальна гонка — 2-ге. Командна гонка — 3-те. Чемпіонат Європи-94. Спринт — 10-те. Індивідуальна гонка — 5-те. Естафета — 2-ге.

Як бачимо, найурожайніший для Олени був лютий нинішнього року. Адже досягла, можна авторитетно стверджувати, видатного результату. Таке залишилося тільки в мріях багатьох учасниць останнього світового чемпіонату. Візьмемо французьких біатлоністок, які останнім часом вдало виступають на етапах Кубка світу, виграють їх. А з Татр повернулися без жодної медалі. Але так хотілося, щоб Оленка хоч раз піднялася на найвищу сходинку п'єдесталу пошани.

—Чи мали шанс виграти «золото» бодай на одній із дистанцій?

—Так. У гонці переслідування, як ніколи, була близька до мети. Адже дозволила шведці обійти себе за 500 метрів до фінішу. Чому? Либонь, далася взнаки втома. Інший дуже істотний момент: у німкень, шведок, норвежок ліпші, ніж у нас, інвентар та амуніція, мазі для лиж. Однак мрії про «переплавку» «срібла» на «золото» не полишаю. Спробую досягти бажаного в олімпійському Нагано-98.

Тепер Олена, як уже згадувалося, тренується під орудою свого чоловіка Романа. Отож, не втриматися, щоб не запитати: **«Хто з вас кого знайшов: чоловік вас чи ви його?»**

—Познайомилися ми 1993 року на зборі в Сумах, коли Романа залучили до роботи з національною збірною. Ініціативу виявили обоє.

—Кажуть, що кожний солдат мріє стати генералом. А вам оце нещодавно вже надали звання лейтенанта СБУ. То чи мрієте про генеральські лампаси?

—У спорті так. А от на військовій службі буде складніше. Однак постараюся дослужитися хоча б до полковницьких зірок (сміється).

—Що хотіли б побажати в день свята жінкам України?

—Більшості з них сьогодні не позаздрити. Доводиться докладати величезних зусиль, щоб вийти із складного становища: і нагодувати, і вдягнути сім'ю. А зарплату багатьом не сплачують. Наші мужні жінки перебувають у постійному пошуку. Щоб дешевше придбати продукти. І обов'язково приготувати смачну страву. Більшість, як кажуть, викручується. Отож, щиро бажаю їм щастя, удачі та оптимізму.

На знімку: «срібна» Олена Зубрилова, яка мріє стати «золотою».

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

В Європі і вдома

Футбол

Нинішній тиждень проходить під знаком євротурнірів. У всіх трьох змаганнях відбулися перші матчі 1/4 фіналу.

Першими в бій пішли виборювачі Кубка УЄФА. «Андерлехт» (Бельгія, Брюссель)—»Інтер» (Італія, Мілан). 1:1. 1:0 Версавель,27, 1:1 Ганц, 75. «Ньюкасл» (Англія)—»Монако» (Франція). 0:1. Андерсон, 59. «Брондбю» (Данія)—»Тенеріфе» (Іспанія). 0:1. Санд, 29. «Шальке-04» (Німеччина, Гельзенкірхен)—»Валенсія» (Іспанія). 2:0. 1:0 Лінке, 44, 2:0 Вільмотс, 82.

Напружені й захопливі були матчі в головному європейському клубному турнірі — Кубку чемпіонів.

«Аякс» (Нідерланди, Амстердам)—»Атлетіко» (Іспанія, Мадрид). 1:1. 0:1 Еснайдер, 8, 1:1 Клюйверт, 53. «Боруссія» (Німеччина, Дортмунд)—»Осерр» (Франція). 3:1. 1:0 Рідле, 12, 2:0 Шнайдер, 54, 2:1 Ламуші, 75, 3:1 Меллер, 82. «Русенборг» (Норвегія)—»Ювентус» (Італія, Турін). 1:1. 1:0 Сультвет, 51, 1:1 Вьєрі, 52. «Манчестер Юнайтед» (Англія)—»Порту» (Португалія). 4:0. 1:0 Мей, 22, 2:0 Кантона, 34, 3:0 Гіггз, 61, 4:0 Коул, 80.

Подробиці матчів Кубка кубків, які відбулися вчора, ми повідомимо в одному з наступних чисел «Голосу України».

* * *

Як відомо, вчора в нашій країні розпочалася друга половина сезону 1996-1997 років. У Донецьку та Дніпропетровську зіграно перші півфінальні кубкові матчі.

А в Ужгороді відбувся традиційний міжнародний турнір Кубок «Віжибу». У фінальному поєдинку зустрілися «Прикарпаття» (Івано-Франківськ) і «Нива» (Вінниця). Все вирішив єдиний гол, який на 20-й хвилині забив іванофранківець Зав'ялов.

Команди виступали в таких складах:

«Прикарпаття»: Сиротін, Зуєнко (Гошовський, 78), Ватаманюк, Савка (Мазур, 46), Редушко, Карась, Матвіїв, Євглевський, Іричук (Василів, 87), Зав'ялов, Ковальчук (Нестерчук, 67).

«Нива»: Остапенко, Василитчук, Бровченко (Лактіонов, 46), Лелюк, Солов'єнко, Балацький (Бабійчук, 79), Зеленюк, Кіцак (Швець, 78, Кароянов, 85), Рябцев, Першин, Криворучко (Шевченко, 46).

У матчі за третє місце олександрійська «Поліграфтехніка» по пенальті (5:4) виграла у черкаського «Дніпра».

ПОНЕДІЛОК, 10 березня

УТ-1

07.30 Анонс
07.35 УТН
07.50 Гімнастика
08.00 Фінансовий зріз
08.25 Національний хіт-парад
08.30 Д/ф «Доля Тараса Шевченка-художника»
09.05 Календар українця
09.25 М/ф «Дванадцята ніч»
09.55 Закон є закон
10.00 УТН
10.10 Національний хіт-парад
10.15 Т. Шевченко «Катерина». Муз. телевистава
10.50 Гра в класики
11.10 Чемпіонат України з акробатичного рок-н-ролу
11.30 Один із тисячі уроків
12.00 Полудень
12.30 Авансцена. Поезія А. Роговцевої
13.00 УТН
13.10 Закон є закон
13.15 Зірки світового балету
13.45 Літературна студія. Журналу «Дніпро» —70 років
14.45 «І люблю, і сміюсь, і печалюсь...» Благодійний концерт, 2 ч.
15.45 Закон є закон
15.50 УТН
16.00 Футбол. Кубок України. Півфінал. «Металург» —«Дніпро», 2 тайм
16.45 Життя і пісні Ліни Прохорової
17.15 Фінансовий огляд
17.25 Футбол. Товариський матч. «Динамо» —«Торпедо». У перерві: 18.15 - УТН
19.20 Національний хіт-парад
19.25 Телеканал «Право»
19.55 Ваш вихід, артисте!
20.40 Вечірня казка
21.00 УТН
21.45 Літературно-мистецький вечір, присвячений пам'яті Т. Г. Шевченка
22.45 Національний хіт-парад
22.50 Закон є закон
22.55 «І люблю, і сміюсь, і печалюсь...» Благодійний концерт, 3 ч.
23.45 УТН
23.55 Анонс
00.00 Х/ф «Найважливіша персона»

УТ-2

Студія «1 плюс 1»
07.00 Анонс
07.05 М/ф для дітей «Том, Джеррі та їхні друзі», 2 с.
07.30 Серіал «Перші поцілунки», 117 с.
08.00 Серіал «Доктор Квін», 5 с.
09.00 Програма «Післямова»

УТ-2
10.00 Телеанонс
10.05 Народне вшанування пам'яті Тараса Шевченка
10.40 Закон є закон
10.45 «Весняна квітка ніжності»
11.25 Прогноз погоди
11.30 День пам'яті Т. Шевченка. Домалюємо образ великої людини
12.00 Закон є закон
12.05 Від «Перехрестя» до успіху
12.35 Т/ф «Кармалюк», 1 с.
13.40 М/ф
14.00 Весь світ театру (Створити виставу)
14.30 Т/ф «Мальовнича Україна»
14.40 Закон є закон
14.45 Телеанонс
14.50 М/ф
15.00 Футбол. Кубок України. Півфінал. ЦСКА —«Шахтар»
16.45 М/ф
16.55 Прогноз погоди
17.00 Освітній канал для школярів: Українська література. Т. Шевченко в Києві. День кар'єри. Новини освіти школярам
17.45 Закон є закон
17.50 Прогноз погоди
17.55 Телеанонс

Студія «1 плюс 1»
18.00 Анонс
18.05 М/ф для дітей «Том, Джеррі та їхні друзі», 3 с.
18.30 Серіал «Перші поцілунки», 118 с.
19.00 Ігрове шоу Миколи Фоменка «Простіше простого»
19.30 ТСН: телевізійна служба новин з Аллою Мазур
19.45 Серіал «Доктор Квін», 6 с.
20.45 Ток-шоу Михайла Кожукова «Зроби крок»
21.30 Програма «Імперія кіно» представляє: фільм Петра Тодоровського «Анкор, іще Анкор»
23.25 ТСН: телевізійна служба новин
23.30 Світ спортивних подій у програмі Сергія Полховського «Проспорт»

УТ-3

«ІНТЕР»
08.00 Аспекти.
08.15 Прогноз погоди.
08.20 Вітражі.
09.10 Мелорама.
09.50 Доки всі вдома.
10.30 - 16.30 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
16.30 «Інтер» — анонс.
16.35 Музичне есе «Яка пісня...»
17.00 Аспекти.
17.15 Т. Гвердцителі та М. Легран у музичній програмі «Сповідь».
17.50 Щасливий випадок.
18.40 Інтервісті.
18.50 Серіал «Дівчина на ім'я Доля».
19.30 Вгадай мелодію.
20.00 Інформаційна програма «Час».
20.40 Вечірня казка.
20.50 Пригодницький фільм «Сьогун».
21.50 Е. Радзинський. «Загадки історії». «Таємниця Лжедимитрія».
22.35 Інтерновини.
22.50 Прогноз погоди.
22.55 Футбол. Чемпіонат Англії. «Арсенал» —«Ноттінгем форест». У перерві — 23.40 Музичні новини.

КДРТРК
10.30 Анонс.*
10.35 Телесеріал «Тінь».*
11.20 Тема тижня.*
11.35 Єралаш.*
11.45 Постскриптум.*
12.05 Концерт Анжели Вербицької.*
12.55 Фільм-казка «Червоні черевички».*
14.15 Незабутні зустрічі.*
15.15 Телесеріал «Тінь».*
16.00 Бумеранг.*

ВІВТОРОК, 11 березня

УТ-1

06.00 Анонс
06.05 Доброго ранку, Україно!
08.00 Фінансовий огляд
08.10 Національний хіт-парад
08.15 Агромагазин
08.25 Класік-прем'єр
09.25 Свічадо
09.55 Закон є закон
10.00 УТН
10.10 Фільм-вистава «Сватання на Гончарівці»
11.30 Телеканал «Право»
12.00 Полудень
12.45 І тільки музика
13.00 УТН
13.10 Закон є закон
13.45 Служу народу України
13.45 Ні пуху, ні пера
14.57-15.57 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім»
16.00 УТН
16.10 Анонс
16.15 М/ф
16.40 Світлиця. Ансамбль «Черемош»
17.00 Футбол. Чемпіонат України. «Чорноморець» —«Кривбас», 2 тайм
17.45 Карусель і капуста
18.00 УТН
18.15 Закон є закон
18.20 З історії української церкви. Передача 3. «Під твою милість прибігаємо»
18.50 Фінансовий огляд
19.00 Саме той
19.20 Національний хіт-парад
19.25 Телеканал «Право»
19.55 Телефільм
20.10 Шлягер-бо шлягер
20.40 Вечірня казка
21.00 УТН
21.45 Вісник уряду
22.05 Закон є закон
22.10 Національний хіт-парад
22.15 Дайджест економічних новин
22.30 Х/ф «Серце не камінь», 1, 2 с. У перерві: 23.35 -Національний хіт-парад. 23.40 - УТН

УТ-2

Студія «1 плюс 1»
07.00 Анонс
07.05 М/ф для дітей «Том, Джеррі та їхні друзі», 3 с.
07.30 Серіал «Перші поцілунки», 118 с.
08.00 ТСН: телевізійна служба новин
08.05 Серіал «Едера», 15 с.
09.00 ТСН: телевізійна служба новин
09.05 Програма Людмили Клепакової «Імперія ТВ»

УТ-2
10.00 Телеанонс
10.05 Щотижня
10.20 Закон є закон
10.25 Світ поезії Юрія Камінського
10.55 Прогноз погоди
11.00 Т/ф «Вічне місто»
11.30 Закон є закон
11.35 Телеанонс
11.40 Шкільний екран. Українська література. «Витязь молодої української поезії». Василь Симоненко
12.10 За старою адресою. «Сонячний талант Євгена Товстухи»
12.30 Закон є закон
12.35 Т/ф «Кармалюк», 2 с.
13.45 Закон є закон
13.50 Романси Габріеля Форе
14.00 О. Дюма. «Молоді роки короля Людовика XIV». Вистава Національного академічного театру російської драми ім. Лесі Українки, 1 ч.
17.00 Освітній канал для школярів: Українська література. Письменники — лауреати премії ім. Т. Шевченка. «Політ у безбережжя часу» (Є. Гуцало). Леся Українка. «Лісова пісня»

Студія «1 плюс 1»
18.00 Анонс
18.05 М/ф для дітей «Том, Джеррі та їхні друзі», 4 с.
18.30 Серіал «Перші поцілунки», 119 с.
19.00 Ігрове шоу Миколи Фоменка «Простіше простого»
19.30 ТСН: телевізійна служба новин з Аллою Мазур
19.45 Серіал «Едера», 16 с.
20.45 Ток-шоу Миколи Вересня «Табу»
21.30 Програма «Імперія кіно» представляє Рутгера Хауера в гостросюжетному фільмі «Вояж»
23.10 ТСН: телевізійна служба новин
23.15 Світ молодіжних спокус у програмі «Бомба»

УТ-3

«ІНТЕР»
08.00 Аспекти.
08.15 Прогноз погоди.
08.20 Серіал «Дівчина на ім'я Доля».
09.00 PRO UKRAINE.
09.30 Дітвора.
09.45 Мультфільм.
10.00 - 18.45 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.45 Інтервісті.
18.55 Серіал «Дівчина на ім'я Доля».
19.30 Вгадай мелодію.
20.00 Інформаційна програма «Час».
20.40 Вечірня казка.
20.50 П. Верньє у фільмі «Ришельє». 5 серія —«Батьківщина у небезпеці».
21.50 Дивовижні історії у програмі «Моя родина».
22.35 Інтерновини.
22.50 Прогноз погоди.
22.55 Музичні новини.
23.10 Худ. фільм «Довгі проводи».

КДРТРК
10.00 Анонс.*
10.05 Телесеріал «Тінь».*
17.10 Анонс.*
17.15 Правочин.*
17.35 Телесеріал «Тінь».*
18.20 За київським часом.*

СЕРЕДА, 12 березня

УТ-1

06.00 Анонс
06.05 Доброго ранку, Україно!
08.00 Фінансовий огляд
08.10 Національний хіт-парад
08.15 Агромагазин
08.25 КВК. Концерт лауреатів відбіркового фестивалю
09.10 І тільки музика
09.25 Калейдоскоп
09.55 Закон є закон
10.00 УТН
10.10 Х/ф «Труффальдіно із Бергамо», 1 с.
11.15 Сто чудес світу
11.30 Телеканал «Право»
12.00 Полудень
12.30 Село і люди
13.00 УТН
13.10 Закон є закон
13.15 Юнацьке ток-шоу «Вибрики»
13.45 Ольвія — місто щастя
14.57-15.57 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім»
16.00 УТН
16.10 Анонс
16.15 І знову Львів запалює вогні
16.50 Програма короткометражних фільмів «Метелик», «Три женихи», «Перерва»
17.40 Село — поле надії
18.00 УТН
18.15 Закон є закон
18.20 З історії української церкви. Передача 4. «Гора ясна»
18.50 Фінансовий огляд
19.00 Саме той
19.20 Національний хіт-парад
19.25 Телеканал «Право»
19.55 Національний хіт-парад
20.25 Палітра
20.40 Вечірня казка
21.00 УТН
21.45 Акценти
22.05 Закон є закон
22.10 Національний хіт-парад
22.15 Дайджест економічних новин
22.30 Х/ф «Кур'єр на схід»
00.00 Національний хіт-парад
00.05 УТН
00.15 Анонс
00.20 Музичні моменти
00.40 Х/ф «Дежа вю»

УТ-2

Студія «1 плюс 1»
07.00 Анонс
07.05 М/ф для дітей «Том, Джеррі та їхні друзі», 4 с.
07.30 Серіал «Перші поцілунки», 119 с.
08.00 ТСН: телевізійна служба новин
08.05 Серіал «Едера», 16 с.
09.00 ТСН: телевізійна служба новин
09.05 Серіал «Мисливець на злочинців», 10 с.

УТ-2
10.00 Телеанонс
10.05 Відкрита віза
10.25 Закон є закон
10.30 Веселий ринок
10.45 Док. т/ф «Голгофа Володимира Винниченка»
11.40 Шкільний екран. Музика. 6 клас. Опера Гулака-Артемовського «Запорожець за Дунаєм»
12.05 Закон є закон
12.10 Бізнес-форум
12.40 Т/ф «Кармелюк», 3 с.
13.55 Закон є закон
14.00 О. Дюма «Молоді роки короля Людовика Х1У». Вистава Національного академічного театру російської драми ім. Лесі Українки, 2 ч.
17.00 Освітній канал для школярів: Рідна мова, «Слово Шевченка». Урок для вчителя. Стрітівське джерело
17.50 Прогноз погоди
17.55 Закон є закон

Студія «1 плюс 1»
18.00 Анонс
18.05 М/ф для дітей «Том, Джеррі та їхні друзі», 5 с.
18.30 Серіал «Перші поцілунки», 120 с.
19.00 Ігрове шоу Миколи Фоменка «Простіше простого»
19.30 ТСН: телевізійна служба новин з Аллою Мазур
19.45 Серіал «Едера», 17 с.
20.45 Юлія Меньшова представляє програму «Як я стала стервою» в ток-шоу «Я сама»
21.30 Програма «Імперія кіно» представляє серіал «Ми —Янголи», 5 с.
23.25 ТСН: телевізійна служба новин
23.30 Незвичайні життєві історії в програмі Ольги Герасим'юк «Проти ночі»

УТ-3

«ІНТЕР»
08.00 Інтерновини.
08.15 Прогноз погоди.
08.20 Серіал «Дівчина на ім'я Доля».
09.00 К. Гнатенко у ток-шоу «Чорний кіт — 21 вік».
09.30 Дітвора.
09.45 Мультфільм.
10.00 - 18.45 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.45 Інтервісті.
18.55 Серіал «Дівчина на ім'я Доля».
19.30 Вгадай мелодію.
20.00 Інформаційна програма «Час».
20.40 Вечірня казка.
20.50 Худ. фільм «Танго нашого дитинства».
22.20 Інтерновини.
22.35 Прогноз погоди.
22.40 У пошуках втраченого. Цара Леандр.
23.25 Музичні новини.
23.40 Зустріч з «Макареною».

КДРТРК
10.00 Анонс.*
10.05 За київським часом.*
10.30 Телесеріал «Тінь».*
17.10 Анонс.*
17.15 Музичний маршрут.*
17.35 Телесеріал «Тінь».*
18.20 За київським часом.*

ЧЕТВЕР, 13 березня

УТ-1

06.00 Анонс
06.05 Доброго ранку, Україно!
08.00 Фінансовий огляд
08.10 Національний хіт-парад
08.15 Агромагазин
08.25 Д/ф «Катерина»
08.45 Музична програма «Шопен. Вальси»
09.45 Мультфільм
09.55 Закон є закон
10.00 УТН
10.10 Х/ф «Труффальдіно із Бергамо», 2 с.
11.15 М/ф
11.25 Анонс
11.30 Телеканал «Право»
12.00 Полудень
12.30 Авансцена
13.00 УТН
13.10 Закон є закон
13.15 Канал «Франс Ентернасіональ» представляє: Теренс Трент Д'арбі
13.50 Хочу стати зіркою
14.10 Док. т/ф «За велінням вашої краси»
14.57-15.57 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім»
16.00 УТН
16.10 Анонс
16.15 Мультфільм
16.25 Нові імена Криму
16.55 Палітра. О. Дубовик
17.30 Господарем на землі
18.00 УТН
18.15 Закон є закон
18.20 Інвестиційна історія
18.50 Фінансовий огляд
19.00 Саме той
19.20 Національний хіт-парад
19.25 Телеканал «Право»
19.55 Весь світ театру
20.25 Док. т/ф «Володимир Самійленко»
20.40 Вечірня казка
21.00 УТН
21.45 Акценти
22.05 Закон є закон
22.10 Національний хіт-парад
22.15 Дайджест економічних новин
22.30 Маски-шоу
23.10 Національний хіт-парад
23.15 О. Найдьонов «Діти Ванюшина». Вистава Московського Малого театру. У перерві: 00.20 - УТН. 00.30 - Анонс
01.40 Музична драбина

УТ-2

Студія «1 плюс 1»
07.00 Анонс
07.05 М/ф для дітей «Том, Джеррі та їхні друзі», 5 с.
07.30 Серіал «Перші поцілунки», 120 с.
08.00 ТСН: телевізійна служба новин
08.05 Серіал «Едера», 17 с.
09.00 ТСН: телевізійна служба новин
09.05 Серіал «Сімейні війни», 24 с.

УТ-3
10.00 Телеанонс
10.05 Долі людські
10.30 Закон є закон
10.35 Музика гетьманської доби
10.50 Т/ф «Кришталева чара»
11.15 Палітра. «Євдокія Болдирєва»
11.40 Шкільний екран. Зарубіжна література. 9 клас. «О. Пушкін у Кам'янці»
12.10 Звучить фортепіанна музика
12.30 Прогноз погоди
12.35 Закон є закон
12.40 Т/ф «Кармалюк», 4 с.
13.55 Закон є закон
14.00 О. Дюма «Молоді роки короля Людовика Х1У». Вистава Національного академічного театру російської драми ім. Лесі Українки, 3 ч.
17.00 Освітній канал для школярів: Історія України. Київ архітектурний. 2-га половина 19 ст. Рідна мова
17.40 Прогноз погоди
17.45 М/ф
17.55 Закон є закон

Студія «1 плюс 1»
18.00 Анонс
18.05 М/ф для дітей «Том, Джеррі та їхні друзі», 6 с.
18.30 Серіал «Перші поцілунки», 121 с.
19.00 Ігрове шоу Миколи Фоменка «Простіше простого»
19.30 ТСН: телевізійна служба новин з Аллою Мазур
19.45 Серіал «Едера», 18 с.
20.45 Політичне шоу В'ячеслава Піховшека «П'ятий кут»
21.15 Програма «Імперія кіно» представляє Кевіна Костнера та Шон Янг у детективі «Немає виходу»
23.15 ТСН: телевізійна служба новин
23.20 Музична програма «Меломанія» представляє нічний клуб «Алькатрац»

УТ-3

«ІНТЕР»
08.00 Інтерновини.
08.15 Прогноз погоди.
08.20 Серіал «Дівчина на ім'я Доля».
09.00 Життя серед життя.
09.50 Мультфільм.
10.00 - 18.45 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.45 Інтервісті.
18.55 Серіал «Дівчина на ім'я Доля».
19.30 Джентльмен-шоу.
20.00 Інформаційна програма «Час».
20.40 Вечірня казка.
20.50 Прем'єра серіалу «Водяні щури». 1 серія.
21.35 Вітражі.
22.30 Інтерновини.
22.45 Прогноз погоди.
22.50 Музичні новини.
23.05 Худ. фільм «Протилежна стать і як з нею жити».

КДРТРК
10.00 Анонс.*
10.05 За київським часом.*
10.30 Телесеріал «Тінь».*
17.30 Анонс.*
17.35 Телесеріал «Тінь».*
18.20 За київським часом.*

П'ЯТНИЦЯ, 14 березня

УТ-1

06.00 Анонс
06.05 Доброго ранку, Україно!
08.00 Фінансовий огляд
08.10 Національний хіт-парад
08.15 Агромагазин
08.25 М/ф «Муві. Раллі»
08.45 Х/ф «Принцеса цирку», 1, 2 с. У перерві: 09.55 -Закон є закон
10.00 УТН
11.25 Анонс
10.30 Телеканал «Право»
12.00 Полудень
12.30 М/ф «Кармен»
13.00 УТН
13.10 Закон є закон
13.15 «Мій Шевченко». В. Лопата
13.50 Природа і ми
14.57-15.57 Національна академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім»
16.00 УТН
16.10 Анонс
16.15 М/ф
16.25 Палітра. Людмила Жоголь
17.00 Софіївка. Любов — Софії
17.25 Закон є закон
17.30 Гандбол. Відбірковий матч чемпіонату світу. Жінки. Греція — Україна. У перерві: 18.00 - УТН
18.50 Фінансовий огляд
19.00 Авторська програма ТРК «Гравіс»
19.30 Телеканал «Право»
20.00 Національний хіт-парад
20.05 Щотижня
20.20 Фактор-Як
20.40 Вечірня казка
21.00 УТН
21.45 Акценти
22.05 Закон є закон
22.10 Національний хіт-парад
22.15 Дайджест економічних новин
22.30 «Укртелефільм» представляє: серіал «Острів любові». Фільм 8. «Заручини»
23.35 Національний хіт-парад
23.40 УТН
23.50 Анонс
23.55 Канал «Франс Ентернасіональ» представляє: рок-легенда Девід Боуї
00.50 Х/ф «Ну ти і відьма»

УТ-2

Студія «1 плюс 1»
07.00 Анонс
07.05 М/ф для дітей «Том, Джеррі та їхні друзі», 6 с.
07.30 Серіал «Перші поцілунки», 121 с.
08.00 ТСН: телевізійна служба новин
08.05 Серіал «Тарзан: героїчні пригоди», 5 с.
09.05 ТСН: телевізійна служба новин
09.10 Серіал «Неш Бріджес — поліцейський з Сан-Франциско», 5 с.

УТ-2
10.00 Телеанонс
10.05 Т/ф «Крила України»
10.30 Закон є закон
10.35 Все починається з любові
11.05 Телевистава «Очима сатани»
12.35 Закон є закон
12.40 Співає народний артист України Олександр Востряков
12.55 Т/ф «Іван Григорович-Барський»
13.15 Закон є закон
13.20 Співають заслужені артисти України Надія Копча та Іван Мацялко
13.50 Освітній канал для школярів: Зарубіжна література. М. В. Гоголь. Початок творчого шляху. Музика. Поезія О. Пушкіна в музиці
17.00 Молодіжний канал
17.55 Закон є закон

Студія «1 плюс 1»
18.00 Анонс
18.05 М/ф для дітей «Том, Джеррі та їхні друзі», 7 с.
18.30 Серіал «Перші поцілунки», 122 с.
19.00 Ігрове шоу Миколи Фоменка «Простіше простого»
19.30 ТСН: телевізійна служба новин з Аллою Мазур
19.45 Серіал «Сімейні війни», 25 с.
20.45 Найкраще з «Поля чудес». Програма, присвячена святкуванню річниці ВПС Росії
21.45 Програма «Імперія кіно» представляє: кримінальний серіал «Неш Бріджес — поліцейський з Сан-Франциско», 6 с.
22.45 ТСН: телевізійна служба новин
22.50 Відоме та невідоме. Сторія та сучасність в програмі Юрія Макарова «Телеманія»

УТ-3

«ІНТЕР»
08.00 Інтерновини.
08.15 Прогноз погоди.
08.20 Серіал «Дівчина на ім'я Доля».
09.00 Час європейський.
09.30 Дорога від Батьківщини.
10.00 - 18.45 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
18.45 Інтервісті.
18.55 Поле чудес.
20.00 Інформаційна програма «Час».
20.40 Вечірня казка.
20.50 Коломбо у детективі «Спробуй, впіймай мене».
22.00 Каламбур.
22.30 Інтерновини.
22.45 Прогноз погоди.
22.50 Спорт-тайм представляє. Презентація турніру Гран-прі «Кубок Дерюгіної-97». Гала-концерт за участю зірок естради.

КДРТРК
10.00 Анонс.*
10.05 За київським часом.*
10.30 Телесеріал «Тінь».*
17.30 Анонс.*
17.35 Телесеріал «Тінь».*
18.20 За київським часом.*

СУБОТА, 15 березня

УТ-1

07.30 Анонс
07.35 УТН
07.50 Гімнастика
08.00 Фінансовий огляд
08.10 Телеканал «Право»
08.40 Все від любові. Співає А. Кудлай
09.20 «Еко». Екологічний тележурнал
09.50 Національний хіт-парад
09.55 Закон є закон
10.00 УТН
10.10 Веселий ринок
10.25 Інвестиційна історія
10.55 Маски-шоу
11.35 Канал «М». Малята, ч. 1
12.05 Один із тисячі уроків
12.40 Свічадо
13.10 УТН
13.20 Закон є закон
13.25 Національний хіт-парад
13.30 Х/ф «Витівки Скапена», 1, 2 с.
15.25 Реальність неможливого. Міфи технічної ери
15.55 УТН
16.05 Фінансовий зріз
16.30 Юнацьке ток-шоу «Вибрики»
17.00 Футбол. Чемпіонат України. «Динамо» —«Чорноморець». У перерві: 17.45 - УТН
18.45 Карусель і капуста
19.00 Від «Перехрестя» — до успіху
19.30 Телеканал «Право»
20.00 Національний хіт-парад
20.30 Закон є закон
20.35 Анонс
20.40 Вечірня казка
21.00 УТН
21.45 Три запитання міністру інформації України
22.05 Закон є закон
22.10 Національний хіт-парад
22.15 Автошоу
22.40 Жінка під зорями. Італійська мода, 3 ч.
23.40 Національний хіт-парад
23.45 УТН
23.55 Анонс
00.00 Х/ф «Десять негренят»

УТ-2

Студія «1 плюс 1»
07.00 Музична програма «Меломанія» представляє. Нічний клуб «Алькатрас»
08.00 ТСН: телевізійна служба новин
08.05 Парад улюблених кінострічок: «Ніч коротка»
09.30 Богдан Бенюк у «Шоу самотнього холостяка»

УТ-2
10.00 Телеанонс
10.05 Національний хіт-парад України. Сніданок меломана
10.35 Закон є закон
10.40 Літературна студія. Леонід Федорук
11.00 Терміново
11.30 Тетяна Горобець. Штрихи до портрета
12.00 Гедеон Ріхтер представляє...
12.10 Клуб 700
12.40 Закон є закон
12.45 Т/ф «Зелений фургон»
14.05 «Титули України». Міжнародні змагання з спортивних танців
14.50 Бізнес-форум
15.20 Телеспортарена
15.50 Закон є закон
15.55 Школа клоунів
16.10 Всяка всячина
16.25 Ток-шоу «Трикутник»
16.40 Юнацька телегра «Крізь тернії»
17.00 Молодіжний канал
17.55 Закон є закон

Студія «1 плюс 1»
18.00 Анонс
18.05 Програма «Кіноностальгія» представляє Михайла Кононова в фільмі «Здрастуй і прощавай»
20.00 ТСН: телевізійна служба новин
20.15 Серіал «Тарзан: Героїчні пригоди», 6 с.
21.15 «Шоу довгоносиків»
21.45 Олександр Ягольник представляє музичний конкурс «Пісня року»
22.45 ТСН: телевізійна служба новин
23.00 Серіал «Повернення Арсена Люпена», 10 с.

УТ-3

«ІНТЕР»
09.00 Інтерновини.
09.15 Прогноз погоди.
09.20 Старі та нові пісні про головне. Л. Доліна.
09.30 Мультфільм.
09.45 Не лови гав!
10.20 Ранкова пошта.
10.55 Смак.
11.15 PRO UKRAINE.
11.45 Худ. фільм для дітей «Чарівник Смарагдового міста».
12.55 Мультфільм.
13.30 Запрошення до музики.
14.00 Авторська пісня.
14.30 - 16.15 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
16.15 «Інтер»-анонс.
16.20 Дітвора.
16.35 Прем'єра мультсеріалу «Дракова зграя».
17.00 Аспекти.
17.15 Мультфільми.
17.35 Гумористичний серіал «Полуничка». «Тестування».
18.05 Золота серія. М. Пуговкін та О. Даль у фільмі «Не може бути!».
20.00 Інформаційна програма «Час».
20.50 Пригодницький фільм «Сьогун».
21.50 Турнір Гран-прі «Кубок Дерюгіної-97».
22.40 Інтерновини.
22.55 Прогноз погоди.
23.00 Турнір Гран-прі «Кубок Дерюгіної-97».
00.30 Поп-музика. Краща двадцятка.

КДРТРК
08.30 Єралаш.*
08.40 За київським часом.*
14.30 Тема тижня.*
14.45 Ремакс.*
14.55 Домашній доктор.*
15.15 Бумеранг.*
15.45 Яблучко.*
15.55 За київським часом.*

НЕДІЛЯ, 16 березня

УТ-1

07.30 Анонс
07.35 УТН
07.50 Гімнастика
08.00 І тільки музика
08.15 Х/ф «Подарунок на іменини»
09.25 Українське спортлото
09.30 Село і люди
10.00 УТН
10.10 Національний хіт-парад
10.15 Закон є закон
10.20 Служу народу України
10.50 Політичне шоу «П'ятий кут»
11,20 М/ф
11.30 Канал «М». Малята, ч. 2
12.00 Гандбол. Відбірний матч чемпіонату світу. Жінки. Україна — Греція. У перерві: 12.30 - І тільки музика
13.20 УТН
13.30 Закон є закон
13.35 Національний хіт-парад
13.40 Відкриваємо Біблію
14.10 Блок-Нот
14.40 Літературна студія. Олесь Ульяненко
15.10 М/ф
15.20 «Гордість нації». Народна артистка України Раїса Кириченко
16.00 УТН
16.10 Вулик пана Савки
16.30 Монітор
17.00 Класік-прем'єр
18.00 УТН
18.15 Закон є закон
18.20 Фант-лото «Надія»
18.50 Д/ф «Данія»
19.55 Сто чудес світу
20.10 Національний хіт-парад
20.40 Вечірня казка
21.00 УТН
21.40 Вікно в Америку
22.10 Анонс
22.15 Закон є закон
22.20 Національний хіт-парад
22.25 Пектораль. «Секрети вічності»
22.55 М. Арцибашев «Ревнощі». Вистава Національного академічного театру російської драми ім. Л. Українки. У перерві: 23.55 - Національний хіт-парад
00.00 УТН
00.10 Анонс
01.15 Джазові вітражі

УТ-2

Студія «1 плюс 1»
07.00 «Згадаймо ті роки». «Рік 1971», 28 фільм
08.00 Унікальні зйомки у серіалі «Дика природа світу»
09.00 Олександр Ягольник представляє музичний конкурс «Пісня року»

УТ-2
10.00 Телеанонс
10.05 Національний хіт-парад України. «Мої зірки»
10.35 Закон є закон
10.40 Україна аграрна
10.55 Автошоу
11.20 Прогноз погоди
11.25 М/ф
11.35 Людина і місто
12.05 Закон є закон
12.10 Телеанонс
12.15 Співає соліст Національної опери України Сергій Скубак
12.30 Прогноз погоди
12.35 Богдан Бенюк у телевиставі «Цей симпатичний біс»
14.15 Закон є закон
14.20 Телеанонс
14.25 «Титули України». Міжнародні змагання з спортивних танців
15.10 Прогноз погоди
15.15 М/ф
15.35 Телеанонс
15.40 Відкрита віза
16.00 Недільна школа розваг
16.15 Круті новини
16.30 Саундпарк
17.00 Молодіжний канал
17.55 Закон є закон

Студія «1 плюс 1»
18.00 Анонс
18.05 Ігрове шоу «Ключі від форту Буайар»
19.30 Програма Людмили Клепакової «Імперія TV»
20.00 Програма «Імперія кіно» представляє фільм Мачея Слесицького «Татусь»
22.00 Інформаційно-аналітична програма Олександра Ткаченка «Післямова»
23.00 Серіал «Мисливець на злочинців», 11 с.

УТ-3

«ІНТЕР»
09.00 Інтерновини.
09.15 Прогноз погоди.
09.20 Старі та нові пісні про головне. О. Малинін.
09.35 Авторська програма Д. Крилова.
09.55 У світі тварин.
10.30 Фан-клуб.
10.45 Доки всі вдома.
11.15 Ранкова зірка.
12.05 Планета Здоров'я.
12.35 К. Гнатенко у ток-шоу «Чорний кіт-21 вік».
13.05 «Підводна одіссея команди Кусто». «Таємниці підводних рифів».
14.00 Сміхопанорама.
14.30 - 16.15 Програми обласних та регіональних телекомпаній.
16.15 «Інтер»- анонс.
16.20 Дітвора.
16.35 Прем'єра мультсеріалу «Дракова зграя».
17.05 Інтерновини.
17.15 На перший погляд.
17.35 Гумористичний серіал «Полуничка». «Суперклей».
18.05 Турнір Гран-прі «Кубок Дерюгіної-97».
20.00 Інформаційно-аналітична програма «Вісті тижня».
20.40 Мюзикл «Брильянтин».
22.35 Мелорама.
23.15 Футбол. Чемпіонат Англії. Огляд туру.
00.00 Прогноз погоди.

КДРТРК
08.35 За київським часом.*
14.30 Київські мініатюри.*
14.50 Постскриптум.*
15.10 Клуб мандрівників.
16.00 Єралаш.*

(Друкується з комп'ютерного набору агентства Укрінформ).

Як боротись за «Чисті руки», коли не знаєш, у кого вони «липкі»?

(Початок на 4-й стор.).

Уже вкотре, виважуючи кожен рядок чергового президентського розпорядження, доводиться насамперед виходити не з того, що вкотре заплановано-задекларовано зробити, а з того, чи знайде Леонід Данилович у собі сили зіпхнути з президентської платформи, що дедалі швидше наближається до виборчого фінішу, тих, кого він сам називає «временщиками». Чи, можливо, все знову скотиться до елементарних й очевидних політичних торгів? Тим паче, що симптоми цього знову даються взнаки. Посвячені в президентське оточення фахівці розповідають, як напередодні лютневого засідання Координаційного комітету роздали проект розпорядження глави держави, а перед початком засідання поспішно його повідбирали, правда, в кого встигли. Для ясності дуже важливо процитувати дослівно перший пункт того проекту: «І. Кабінету міністрів України за незабезпечення надійного захисту фінансових, матеріальних цінностей, попередження злочинних проявів у підпорядкованій галузі вирішити питання щодо доцільності подальшого перебування на займаній посаді міністра сільського господарства і продовольства Хорішка А. І., а також керівників ряду галузевих міністерств і відомств, які формально і безвідповідально ставляться до запобігання злочинним проявам на підприємствах, в установах та організаціях. Внести пропозицію щодо направлення до Верховної Ради України подання про надання згоди на звільнення з посади голови Фонду державного майна України Єханурова Ю. І.».

І таке проектне рішення не могло бути помилкою, адже ще у постанові Кабінету міністрів України № 45 від 20 січня ц. р. про стан виконавської дисципліни вказується: «Кожне п'яте завдання, визначене рішеннями Президента України та Кабінету міністрів України, виконується несвоєчасно. Це передусім стосується Міністерства фінансів (Короневський В. М.), Міністерства економіки (Гуреєв В. М.), Фонду державного майна (Єханурова Ю. І.)...».

Здавалося, на згаданому лютневому засіданні Координаційного комітету позиція Леоніда Кучми щодо цих керівників буде однозначна. Він і справді гостро розкритикував проект за безпринципність, неконкретність, оголосив про рішення звільнити міністра сільгосппроду Хорішка і ... наче забув про Юрія Єханурова. Невже хтось-таки просив за голову ФДМ, і м'якосердний Президент знову «здався»? Коли ж це не так, то доведеться припускатися думки, що Леонід Данилович вигадав для пана Єханурова «фірмове» єзуїтське покарання: призначивши його міністром економіки, таким чином поставив керувати тим, що під керівництвом Ю. Єханурова зосталося державі після «прихватизації».

Не менше насторожують і деякі інші положення президентського розпорядження, як-то «... Забезпечити вивчення в міністерствах та інших центральних органах виконавчої влади стану виконання законів України «Про державну службу» та «Про боротьбу з корупцією», розробити до 1 квітня 1997 року правовий механізм декларування доходів державними службовцями...». Адже закон про державну службу прийнято ще 1993 (!) року, і тоді ж уряд було зобов'язано визначити порядок такого декларування доходів. Лише в серпні 1995-го уряд зобов'язав службовців подати до середини квітня 1997 р. декларації за 1996 рік, а Мінфіну було доручено у двомісячний строк розробити згадану форму. З того часу минуло ще півтора року, але офіційно затвердженої форми декларації немає і досі. Хоч відповідальність є — закон про державну службу передбачає, що неподання декларації чи подання неправдивих даних є підставою для припинення держслужби, а закон про боротьбу з корупцією — штраф чи звільнення з посади. Виходить, уся державна чиновнича рать, державні мужі сьогодні не лише морально, а й юридично подають поганий приклад громадянам країни. За винятком хіба що кількох народних депутатів, котрі знайшли форму (і, насамперед, бажання) подання й оприлюднення своїх та членів своєї сім'ї доходів. До речі, особисто Леонід Данилович у кращому разі, як кажуть, на підході — він заявив, що подав до податкових органів таку декларацію, хоч згідно з законом мав би її давно оприлюднити.

А решта керівників держави?

Можливо, цим і пояснюється така ліберальна відстрочка покарання тих, хто вже впродовж кількох років зволікає з цією справою державної ваги. Невже не зрозуміло, що без таких елементарних механізмів сьогодні годі навіть заїкатися про контроль за діяльністю державних чиновників, а тим паче запроваджувати програми на зразок «Чисті руки», котру, згідно з президентським розпорядженням, було зобов'язано Мін'юст, спільно з СБУ й іншими зацікавленими органами, розробити і подати на затвердження главі держави до... 1 березня цього року. Подали? «Липких рук» стає дедалі менше?

Там очікуйте прогрес, де є спільний інтерес

(Початок на 8-й стор.).

—І взагалі ми всюди шукаємо людей, які нас поступово замінять у тому чи іншому регіоні, — додає менеджер «Кока-коли. Аматіл...» із зовнішніх зв'язків у Європі Роджер Бровн. — Це, якщо хочете, стрижень, філософія нашої роботи, без чого неможливо досягти успіху на жодному ринкові. У тому числі — й на українському.

До речі, в Хорватії, де кілька років тому «Кока-кола» починала практично з нуля, на її підприємствах уже не знайдете жодного іноземного спеціаліста. А хіба ми гірші учні, ніж хорвати?

—Що найбільше імпонує «кока-колівцям» у наших спеціалістів?

—Працелюбність, прагнення підвищувати свій фаховий рівень. І що дуже важливо — чесність, порядність, —почув від керівництва компанії.

—А недоліки?

—Не завжди знають, як поводити себе з клієнтом у тій чи іншій нестандартній ситуації. Але з часом усе стане на своє місці. Вони — молоді і це їх найголовніший козир.

Маємо пам'ятати й про інше. Тільки той, чия продукція користується попитом, може постійно поповнювати державний бюджет податковими відрахуваннями. А не просити різних дотацій, пільг, скидок за рахунок державної кишені. Тобто, за наш з вами рахунок. І таким чином прикривати свою абсолютну неспроможність працювати в нових умовах. Фірма не шукає пільг, а хоче працювати поруч з усіма в однакових умовах.

«Кока-кола. Аматіл...» є не тільки великим платником податків, а й спонсором багатьох помітних культурницьких і спортивних акцій. До речі, саме завдяки цій компанії ми мали змогу побачити на українському екрані виступи наших біатлоністів і лижників на чемпіонатах світу у Словаччині й Норвегії. Транслюватиме УТ і змагання найсильніших фігуристів світу, що невдовзі відбудуться у Лозанні. Про це також подбали виробники «Кока-коли» і «Спрайту».

Товарний знак «Кока-коли» — найвідоміший у світі. І якщо компанія має успіх на українському ринкові —то, без перебільшення, це служить добрим магнітом для інших закордонних інвесторів, які, будемо сподіватися, також прийдуть до нас зі своїми капіталами.

Щоб знайти спільні інтереси і працювати задля них.

До уваги акціонерів ВАТ «Володимир-Волинський комбінат молочних продуктів»

Перші збори акціонерів відкритого акціонерного товариства «Володимир-Волинський комбінат молочних продуктів» відбудуться 15 квітня 1997 року о 12 год. за адресою: 264940, Україна, м. Володимир-Волинський Волинської обл., вул. Данила Галицького, 7, районний будинок культури. Реєстрація учасників з 9 год. до 11 год. 45 хв.

Порядок денний зборів:

1. Звіт голови правління.
2. Затвердження статуту відкритого акціонерного товариства.
3. Вибори спостережної ради.
4. Вибори голови правління і складу правління ВАТ.
5. Вибори ревізійної комісії.
6. Різне.

Для участі у зборах акціонерів необхідно мати:
— документ, що засвідчує особу;
— доручення уповноваженій особі на право голосування.

Телефони для довідок:
/03342/ 2-44-48, 2-12-76, 2-24-07.

Арбитражный суд Луганской области (348000, Луганск, пл. Героев Великой Отечественной войны, 3а) возбудил дело № 328/9б о признании банкротом малого частного предприятия «Восток».

Юридический адрес и банковские реквизиты должника: 349560, Луганская обл., пос. Новоайдар, расчетный счет № 000468118 в Новоайдарском отделении банка «Украина».

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования этого объявления.

Арбітражний суд Вінницької області (Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) порушив справи про банкрутство:

№ 233/5 товариства з обмеженою відповідальністю «Пассат»; р/р 003467491 в УСБ Вінниці;

№ 1/2 виробничо-комерційної фірми «Крок»; р/р 468559 у філії акціонерного банку «Інко»;

№ 9/2-1922 фірми «Траст ЛТД»; р/р 076120338 в УСБ Вінниці;

№ 11/8-1923 міської спілки ветеранів війни в Афганістані; р/р 076120238 в УСБ Вінниці.

Письмові заяви з майновими вимогами до боржників приймають згідно з Законом України «Про банкрутство».

Арбітражний суд Полтавської області (314000, Полтава, вул. Зигіна, 1) порушив справу № 848/4б від 09 серпня 1996 року про банкрутство АТ «Лисичанськнафтооргсинтез» (Лисичанський нафтопереробний завод), юридична адреса: 349917, м. Лисичанськ-17, р/р № 1467880 у Промінвестбанку м. Лисичанська, МФО 304416.

Арбітражний суд приймає заяви кредиторів та можливих санаторів протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбітражний суд Автономної Республіки Крим порушив справу № 539-6 про визнання банкрутом малого підприємства «Омега». Юридична адреса: 333000, м. Сімферополь, вул. М. Донського, 12, р/р 468515 у СФ «Укрнафтогазбанку», МФО 324797, свідоцтво про реєстрацію № 22236298.

Вимоги кредиторів та заяви санаторів подавати до Арбітражного суду Автономної Республіки Крим (333000, м. Сімферополь, вул. К. Маркса, 18) в місячний термін з дня публікації цього оголошення.

Арбітражний суд Кіровоградської області (м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) порушив справи про банкрутства:

1. Справа № 1113/3 від 26.12.96 р., ТОВ НВКФ «ГІВІМ» (Кіровоград, вул. Васнецова, 6, кв.141), р/р 3465566 АК АПБ «Україна»;

2. Справа № 1112/3 від 26.12.1996 року, ТОВ КП «ШАРМ» (м. Кіровоград, вул. Металургів, 19, кв.19, р/р 467920 в АКБ «Діамант»).

Заяви кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Арбитражный суд Автономной Республики Крым (333000, Симферополь, ул. К. Маркса, 18) возбудил дело № 584-8/97 о признании банкротом частного малого предприятия «Венера».

Юридический адрес: 334360, Автономная Республика Крым, п. Черноморское, ул. Димитрова, д.9 «в», кв.30.

Расчетный счет 000468084 в Проминвестбанке п. Черноморское, МФО 324526.

Претензии кредиторов и заявления санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Державна податкова адміністрація у Кременчуці Полтавської області повідомляє, що арбітражним судом по Полтавській області порушено справи про банкрутство:

товариства з обмеженою відповідальністю фірми «Сааріз» (Кременчук, вул. Пролетарська, 53, р/р № 467104 у Кременчуцькому відділенні Промінвестбанку, МФО 331144), справа № 1210/3б;

колективного виробничо-комерційного підприємства «Фабрика Ремвзуття» (Кременчук, пров. Твардовського, 5, р/р № 1606001 у Кременчуцькому відділенні УСБ), справа № 1458/3б;

ТОВ інвестиційно-благодійна компанія «Солідарність» (Кременчук, вул. Гвардійська, 5, р/р 001467813 у Кременчуцькому відділенні УСБ, МФО 331348), справа № 1043/3б.

Претензії кредиторів і заяви санаторів подавати до арбітражного суду (Полтава, вул. Зигіна, 1) в місячний термін з дня опублікування оголошення.

Арбитражный суд Харькова (Харьков, ул. Сумская, 64) возбудил дело № 608/7/71/3752 от 6.02.1997 г. о признании банкротом ПКФ «Перикон-Трейд»,(р/с 467168 ХФАБ «Инко», МФО 351782; Харьков, ул. Чернышевского, 41, ком.207. Претензии принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбитражный суд Харьковской области (Харьков, ул. Сумская, 64) возбудил дело № 304/7-73 о банкротстве АОЗТ «Харьковский эмальзавод» (310067, Харьков, ул. Довгалевского, 25, расчетный счет 5467650 АВУББ «Грант», МФО 351607, код 14068556).

Претензии кредиторов и возможных санаторов принимаются в месячный срок со дня опубликования.

Арбітражний суд Вінницької області (Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 7) порушив справи про банкрутство:

№ 18/8-15 товариства з обмеженою відповідальністю «Ібо ЛТД»; р/р 1467305, Вінницька філія комерційного банку «Дністер банк»;

№ 19/8-17 малого приватного підприємства «Культурно-комерційний центр»; р/р 468525, Вінницька філія комерційного банку «Дністер банк».

Письмові заяви з майновими вимогами до боржників приймають згідно з Законом України «Про банкрутство».

Арбітражний суд Кіровоградської області (316022, Кіровоград, вул. Луначарського, 29) порушив справу № 94/1197/3 про банкрутство малого приватного підприємства «Валентина».

Юридична адреса підприємства: 317903, с. Куколівка, Олександрійського району.

Претензії кредиторів приймають протягом місяця з дня опублікування оголошення.

УКРАЇНСЬКА АВТОМОБІЛЬНА КОРПОРАЦІЯ

Шановні акціонери!
25 квітня 1997 року об 11.00
у залі засідань Київського головного центру корпорації "УкрАвто"
(252045, м. Київ, Ново-Пирогівська, 58)
відбудуться
збори акціонерного товариства

"УКРАЇНСЬКА АВТОМОБІЛЬНА КОРПОРАЦІЯ"

Порядок денний:

1. Звіт Правління про підсумки фінансово-господарчої діяльності товариства у 1996 р. та доповідь про головні напрямки роботи корпорації у 1997 р.
2. Звіт ревізійної комісії акціонерного товариства.
3. Про зміни у Статуті акціонерного товариства.
4. Організаційні питання.

ПРАВЛІННЯ

ДауЕланко

... візьміть, спробуйте, порівняйте і переконайтесь

одна з найбільших компаній виробників засобів захисту рослин пропонує:

Лонтрел 300 — післясходовий гербіцид для боротьби з бур`янами, стійкими до 2,4-Д (ромашка, будяк польовий, осот жовтий) та іншими бур`янами в посівах цукрових буряків, зернових колосових культур, кукурудзи, ріпаку, льону, цибулі, капусти, злакових трав і полуниці.

Зеллек-Супер — післясходовий протизлаковий гербіцид, застосовується проти однорічних і багаторічних злакових бур`янів таких, як мишій, куряче просо, вівсюг, пирій, гумай, свинорій у посівах цукрових та кормових буряків, льону.

Трефлан — грунтовий гербіцид, застосовується до висівання (посадки) культури з ретельним загортанням у грунт на глибину 5—8 см негайно після внесення для боротьби з однорічними двосім`ядольними та злаковими бур`янами в посівах соняшнику, баштанних, капусти та багатьох інших культур.

2,4-Д — післясходовий гербіцид для боротьби з широколистими бур`янами в посівах зернових культур, кукурудзи, злакових трав.

Старане — післясходовий гербіцид для боротьби з двосім`ядольними бур`янами, стійкими до 2,4-Д такими, як гірчаки, берізка польова, щириця, кульбаба, щавель, мокрець, підмаренник чіпкий та іншими в посівах озимих і ярих зернових культур.

Лонтрім — післясходовий гербіцид для застосування на посівах ярої та озимої пшениці проти стійких до 2,4-Д та 2М-4Х широколистих бур`янів (у тому числі осот рожевий, осот жовтий, гірчаки та інші).

Ланцет — єдиний на ринку пестицидів України гербіцид у формі мікроемульсії. Унікальність препарату у швидкій та гарантованій дії за будь-яких погодних умов. Зареєстрований для застосування на озимій та ярій пшениці проти підмаренника, осотів, ромашки, берізки та багатьох інших однорічних та багаторічних двосім`ядольних бур`янів.

Нурелл-Д — високоефективний інсектицид проти комплексу шкідливих комах, у тому числі таких, як кружкова міль, плодожерки, листовійки та інші, а також рослиноїдних кліщів, нестійких до фосфороорганічних пестицидів.

Сонет — інгібітор синтезу хитину, застосовується в боротьбі проти колорадського жука на картоплі, з мінуючими молями, яблуневою плодожеркою, листовійкою на плодових.

Демітан — акарицид контактної дії, застосовується для захисту яблуні, груші, винограду, хмелю від рослиноїдних кліщів.

Рубіган — фунгіцид захисної та лікувальної дії, високоефективний проти парші і справжньої борошнистої роси на плодових, проти справжньої борошнистої роси на ягідних культурах.

Дурсбан — інсектицид широкого спектру дії, застосовується для захисту цукрових буряків, плодових культур від цілого комплексу шкідливих комах, а також кліщів, нестійких до фосфороорганічних пестицидів.

З питань придбання препаратів та подання замовлень на них звертайтесь до:

СП «РАЙЗ-Інвест» тел.: (0362) 26-65-96, 26-94-39, 26-74-62, 26-96-88, 22-09-96
ВАТ «Агрохімцентр» тел.: (044) 293-58-61, 293-04-90, 293-24-12, 293-22-28
СП «Укрінтерцукор» тел. (044) 220-08-07, 220-07-44
«Агрорось» тел.: (04735) 2-35-90, (044) 221-97-19
«Агромир» тел.: (044) 418-98-59, 418-49-53
АФ «Насіння» тел.: (05322) 9-13-02, 9-13-60

DowElanco

тел. (044) 244-36-20, факс 244-36-21
тел./факс (0542) 25-81-07
тел./факс (0322) 22-33-41

(044)5505164

дверные защелки, замки, петли, шурупы и многое другое...

более 200 наименований

Большой Выбор Столярной Фурнитуры зарубежных производителей

Гибкая система скидок

Повідомлення про скликання чергових загальних зборів акціонерів ВАТ «Млинмонтаж»

Повідомляємо акціонерів ВАТ «Млинмонтаж» про те, що чергові загальні збори відбудуться 23 квітня 1997 р. об 11-00 год. за адресою:

Київ, вул. М. Стельмаха, 6-а.

Порядок денний:

1. Звіт виконавчого органу про результати фінансово-господарської діяльності в 1996 році та основні напрями діяльності на 1997 рік.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Внесення доповнень у чинний Статут.

Реєстрація акціонерів — 23 квітня з 9-00 до 11-00. При собі мати документи, що засвідчують особу.

Довідки за телефоном (044) 263-30-21.

Арбітражний суд Києва (Київ, вул. Б. Хмельницького, 44в) за позовом ДПА у Радянському районі Києва порушив справи про банкрутство:

15/45 ПП «Агропромпостач-96» (Київ, вул. Салютна, 14; р/р 23739877 в АКБ «Інтербанк», МФО 300216);

15/46 ТОВ «ПТД «Оптімекс ЛТД» (Київ, вул. Ярославів Вал, 34; р/р 10467028, в/р 4180955/001 і в/р 4180955/ДМ в Київській філії АБ «Укрінбанк», МФО 300250).

Майнові вимоги кредиторів та можливих санаторів подавати до арбітражного суду Києва протягом місяця з дня опублікування оголошення.

До уваги акціонерів!
ВАТ «Ірпінський комбінат «Прогрес»

повідомляє про скликання чергових загальних зборів акціонерів 25 квітня 1997 року о 16 годині в приміщенні Будинку культури за адресою: 255710, м. Ірпінь Київської області, вул. Дзержинського, 1.

Початок реєстрації учасників — з 15 години.

Порядок денний:

1. Звіт правління про підсумки діяльності товариства за 1996 рік та затвердження основних напрямів розвитку в 1997 році.
2. Доповідь ревізійної комісії про результати перевірки діяльності товариства в 1997 році.
3. Затвердження річного бухгалтерського звіту і розподілу прибутку за 1996 рік.
4. Різне.

Учасникам зборів необхідно мати при собі:

— сертифікат акцій;

— паспорт або інший документ, що засвідчує особу;

— доручення на право представляти інтереси акціонера чи групи акціонерів (у разі потреби).

Довідки за телефонами: (04497) 59376, 59296. Код з м. Києва (297).

Правління товариства.

НЕ ВІДКЛАДАЙТЕ НА ЗАВТРА!
ВОНА ДОСЯГЛА УСПІХУ, ВИ ТЕЖ МОЖЕТЕ!

Я дуже люблю мандрувати, а туристичні агентства пропонують безліч різних маршрутів. Це настільки заманливо, що я вирішила провести наступну відпустку десь за кордоном. Раніше у мене не було таких планів, і я не збиралась вивчати іноземну мову. Зараз я вивчаю англійську і німецьку на курсах ЄШКО...

Зверніть увагу на те, що:

навчання за методом ЄШКО грунтується на **природньому способі** засвоєння знань. **Більше 800000 чоловік** у Європі успішно вчаться на наших курсах. Ви можете навчатися в такому темпі, котрий Вам підходить і відповідає Вашим можливостям.

Лише **15 хвилин** щоденних занять дозволять Вам досягти прекрасних результатів.

До Ваших послуг **особистий викладач**, котрий перевірить домашню роботу, дасть пораду, відповість на питання за матеріалами курсу. Для більшої ефективності навчання Ви будете одержувати **касети з записом вимови** і додатково **безкоштовно — тести, інформаційні журнали, а також "Кур'єр ЄШКО"**.

Ви одержите **цінне свідоцтво** про закінчення курсу, яке видається найбільшою міжнародною організацією такого типу в Європі.

Якщо у Вас виникли сумніви, зверніться до інформаційної служби ЄШКО. Ми раді будемо відповісти на всі Ваші питання з 8:30 до 17:00 з понеділка до п'ятниці.

До місячної вартості навчання входить вартість аудіокасет і поштових відправлень. Оплата проводиться щомісяця на основі рахунку Школи в національній валюті за курсом Національного Банку України на момент виставлення рахунку.

(0572)20-61-31

НАЗВА КУРСУ	ЦІНА ЗА МІС.	СТРОК НАВЧАННЯ
Англійська для початківців	4.7 $	16 міс.
Англійська для середнього рівня	5.2 $	16 міс.
Англійська для вищого рівня	5.2 $	16 міс.
Англійська для дітей I (9-14 років)	5.7 $	9 міс.
Англійська для дітей II **новий!**	5.7 $	9 міс.
Німецька для початківців	4.7 $	16 міс.
Німецька для середнього рівня	5.2 $	16 міс.
Французька для початківців	4.7 $	16 міс.
Італійська для початківців **новий!**	4.7 $	16 міс.
Іспанська для початківців **новий!**	4.7 $	16 міс.

ЄВРОПЕЙСЬКА ШКОЛА КОРЕСПОНДЕНТСЬКОЇ ОСВІТИ

ЄШКО

НАЙПЕРША НАЙКРАЩА НАЙБІЛЬША

КУПОН НА БЕЗКОШТОВНИЙ ПРОБНИЙ УРОК

вкажіть назву курсу

Індекс ___ місто (село) ___

область ___

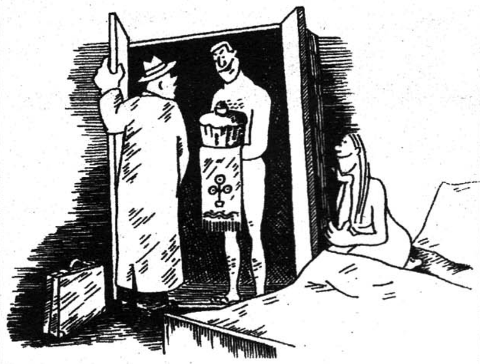
вулиця, № будинку і квартири ___

ім'я, прізвище ___

Щоб одержати БЕЗКОШТОВНО пробний урок обраного Вами курсу, заповніть купон і вишліть на адресу:
310022, Харків, а/с 248 ЄШКО

2120АС

Жарт номера

●*Не все те золото, що зветься «золотцем».*

Борис РЕВЧУН.
Мал. автора.

Собачі ніжності

— Моя ти лапо! У-тю-ню-лю-ню! У-у-м-м! — Ти мій гарненький, такий солоденький! А які розумні очі?! Які красиві вушка?! А пика? Моя ти радість...

Молодиця підхопила песика і ніжно пригорнула до себе. Очі обох були такими лагідними, такими відданими, немов той песик і хазяйка були любляча мати й кохана дитинка.

Похмурий чоловік, сидячи на канапі, мовчки спостерігав ніжну сцену дружини з братом нашим меншим. Вона перехопила його важкий погляд і збуджено й, мабуть же, щиро промовила до чоловіка, випромінюючи очима тепло душі:

— Милий! Радість моя! Вставай, любий, хутчіше, бо запізнимося в гості.

— Що це за собачі ніжності?! — обурився чоловік. —Що я, цуцик? Кажи вже, як завше, по-людськи.

— Ану, геть з канапи! Пішов, пішов! Ач, паразите! Йому б тільки на канапі валятися ледацюзі! —незлобиво, за звичкою, заходилася лаяти чоловіка дружина.

— Отак би й відразу, — вдоволено промурмотів чоловік. Він легко, мов парубок, підвівся, пригорнув дружину до себе, й пошепки додав: —І чого це ти розгавкалася...

Юрій ВЕЛИКОДНІЙ.

Пародія

Зґвалтована стелею

Встромила зір
у стелю,
Стеля — в мене.
І я мовчу,
І стеля — ані слова.
Як жаль, що в мене
стеля не зелена...
Навіть жовтенька
стеля...
Вгорі — байдужа
стеля,
Я — під сподом.

Зоя КОГУТ.
Зб. «Культурні арабески».

На верхотурі — стеля,
В кутку засів павук,
Неначе КПУ.
Лежу і мовчки слухаю,
як бавиться із мухою
—Затурканим
народом.
Я — під сподом.
Серце мухою б'ється
шалено.
Встромила зір у стелю,
Стеля — в мене
і ні мур-мур.
— Ну, — думаю, —
стерва,
Між нами —
невидимий мур.

Зором довбаю стелю,
—Що паде після параду!
Як жаль, що в мене
Тихенька стеля
не зелена —
хай би щось путнє
сказала,
Чи когось погукала —
І була б я під сподом
У Донжуана.
Тоді б стеля пожовтіла
І від ревнощів
зашепотіла,
Але стеля мовчить
І на мене не пада,
Як радянська влада,
І ложе не скрипить.
Вгорі — байдужа
стеля,
Я — під сподом,
Між нами — ні нагана,
Ні Донжуана.
Лежу, як гантелі,
Що чекають підходу.
Пане диване,
Гукни Донжуана!

Володимир СЕМЕНО.
Полтава.

Мал. Анатолія АНДРЄЄВА ДІНАУ-Укрінформ.

Висівки

- Розумна жінка ніколи не свариться зі своїм чоловіком, вона допікає його до живого мовчки.
- Чи знає — на що він іде, коли він іде на побачення?
- Не плутайте грішне з жінкою!..
- Від кохання і бомбосховище не врятує!

Коли її вперше...

Коли він побачив її вперше, вона так впала йому в око, що довелося піти до окуліста, і той прописав йому окуляри.

А коли зіткнувся з нею випадково вдруге, скромно опустив очі долу. Піднявши їх з тротуару, знову побіг до окуліста.

Утретє він забрів у глухий куточок парку. І наштовхнувся на неї! І хоча нічого не бачив, ставлення до неї стало переходити всі межі.

От і робіть висновок: краще подумати один раз самому, ніж усе життя читати чужі дурниці.

Анатолій КАЗАНСЬКИЙ.

Сім мішків гречаної вовни

Орієнтир

— Чому ти, коли обдуруєш, завжди уважно дивишся мені в очі? — запитує дружина в чоловіка. — Я так не змогла б!

— Інакше ж не визначиш: віриш ти мені чи ні, —щиро здивувався чоловік.

Справжній мужчина

Напередодні свята зустрілися дві подруги.

— Заздрю я тобі! Твій чоловік — справжній мужчина! Спочатку дружину свою зі святом поздоровив, а потім усіх своїх коханок. А в мого все навпаки...

Не впізнав

— Мого чоловіка вчора наш собака покусав! —ділиться новиною одна сусідка другій.

— А що сталося?

— Не впізнав. Бо вчора мій чоловік не навкарачки додому приліз, як завжди, а звичайним ходом.

Микола СКВОРЦОВ.

Березневий телетайп

Книга рекордів

У Сидоркіна — 29 дітей. Щоправда, у кожного з них своя мама.

Майже сім годин смажила картопельку молода дружина Ірина Лєночкіна. Однак того дня її чоловікові так і не вдалося порадіти з кулінарних здібностей дружини, тому що Лєночкіна забула запалити під сковорідкою конфорку.

Найкоротшу спідницю носить солістка гурту «Міраж» О. Бубликова. Оскільки спідниці однаково не видно з-під паска, Бубликова часом її взагалі не вдягає.

Олександр ПЕРЛЮК.

Передсвяткова програма справжніх чоловіків

Програма мінімум: пити треба менше!

Програма максимум: пити треба менше, поздоровити дружину, посміхнутися тещі!..

Сергій БУГАЙ.
Мал. Анатолія АНДРЄЄВА ДІНАУ-Укрінформ.

Покаяння Манюти

У кожного часу свій колір. Про кожний час зітхають його колишні улюбленці. Ось і мій товариш по службі —«відставний» інтендант Манюта засумував, віддаючись спогадам. Засумував, забідкався, потягнувся до мене у пошуках співчуття, бо душа його була в сум'ятті.

Я вдивлявся у сумні й смиренні очі Манюти. І хоча він багато старший за мене, вони дивилися по-дитячому довірливо, і минуле, що сповнювало його, виливалося через край, і я розумів, що сьогодні я приречений слухати.

— Юрку, — схвильовано почав Манюта, — навіщо я пішов від третьої жінки? — очі його сповнилися вологою. — Яка людина була? Яка людина?!

Він заплющував очі, і зморшки на його обличчі підкреслювали скорботу.

— Яка людина? — схлипував Манюта із заплющеними очима.— Навіщо, Юрку, я зробив це, навіщо?

Він розплющував очі і довго дивився на мене не кліпаючи. Погляд виказував біль і образу.

— Щоправда, — глибоко зітхнувши, вів далі прапорщик, — було, зірвуся з чергування годині о четвертій-п'ятій ранку. Її немає! Чекаю годину, другу —приходить...

Манюта від сорому заплющив очі, із силою стиснув долонями обличчя.

— П'ян-юч-ча! Просмалне-на!

Утворилася пауза, і я намагався не дихати, і не рухатися, щоб співрозмовник не образився, підозрюючи мене в нечуйності та неповазі.

— Але яка людина була? Яка людина? — майже заволав Манюта.

Розповідь ветерана постачання інтригувала дедалі більше. Справді, подумав я, щось у цій жінці пізнав він такого, чого мені, вочевидь, ніколи не дано пізнати. Он бач, і п'яна приходила, і просмалена, а от побивається чоловік — і край! Таке воно життя, така вона, видно, любов, яка зла...

— Вона вміла робити гроші! — нарешті розродився Манюта, і очі його стали скляні. — Вона була завідувачка аптеки, Юрку, і вміла робити гроші, — по складах він вимовив любе своєму серцю слово.

— І все, що я нажив, — усе те зробила вона! — туга в голосі Манюти досягла найвищого накалу.

— Яка людина була? Яка людина? — уже з тихим сумом закінчив він. — Та хіба ти, Юрку, зрозумієш?

— Розумію! — вигукнув я якомога серйозніше. — Ви маєте повернутися до неї.

— Правда?! — очі Манюти засяяли габаритними вогниками «Жигулів» — його справжнього і єдиного кохання на світі, куплених на крадені гроші чарівної завідувачки аптеки.

— Ви маєте боротися за своє щастя! — вигукнув я схвильовано і зворушливо.

Очі Манюти спалахнули ближнім світлом фар його коханої.

— А щодо п'яної і пропахлої цигарками,.. —продовжував я проповідь натхненно, — то все це кануло після нашестя СНІДу в небуття раз і назавжди. Хтохто, а завідувачка аптеки більше за інших знає ціну праведного життя. Вірте мені, Манюто.

— Я вірю! — задихаючись від хвилювання, вимовив Манюта, і очі його спалахнули уже потужним дальнім світлом галогенних фар, і я зрозумів, що немає перешкоди, здатної протистояти силі цього світла, великій силі кохання, силі покаяння...

Юрій БОЛЬШАК.
Мал. Вадима ВАСЮШКІНА.

Наступний номер «ГУ» вийде 12 березня ц.р.

ГОЛОС УКРАЇНИ
Засновник — Верховна Рада України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 289680.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311042.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.